

la informilo

ISSN:
0291-
6037

INFORMBULTENO PRI ESPERANTO

bulletin bilingue d'information sur l'espéranto

eldonisto:

KULTURA ESPERANTO-FEDERACIO DE ORIENTA FRANCIO
FEDERATION CULTURELLE FRANCE-EST POUR L'ESPERANTO

MAISON DES JEUNES ET DE LA CULTURE Ph.DESFORGES
27, Rue de la République, F-54000 NANCY
PCK - CCP: 1997-72 W NANCY

NOUVELLE SERIE
trimestriel
4ème trimestre 1991
N° 76

ABONNEMENT
un an: 45 FF

jara abono
por eksterlando:
57 FF aŭ 18 R.K°j

ANTO-INFO ☆☆☆ ESPERANTO-INFO ☆☆☆ ESP

SOIREE-CABARET EN ESPERANTO

Avec près de 60 participants de 10 pays, le 32ème **Stage pratique d'Espéranto Parlé** qui s'est déroulé à MERKWILLER (67) les 19 et 20 octobre a connu un plein succès. Les "étudiants" se sont répartis dans les cours de 3 niveaux alors que les espérantophones confirmés assistaient à la conférence-débat animée par **Ivo DURWAEL**, délégué à l'information de l'**Universala Esperanto-Asocio**, lequel traita -exercices concrets à l'appui!- des dernières découvertes de la psychologie appliquée au développement personnel de l'individu.

Une soirée-détente particulièrement originale est venue récompenser les élèves studieux sous forme d'un spectacle-cabaret de niveau professionnel offert par le groupe "AMUZO" de GLIWICE (Pologne). Durant deux heures, chansons, sketches, monodrames où la gaîté débridée côtoyait parfois l'humour grinçant ont enchanté les spectateurs parmi lesquels se trouvait à nouveau M. ADAM, premier magistrat de BETSCHDORF, venu témoigner

BONNE ANNEE 1992 A TOUS NOS LECTEURS!

SOMMAIRE 1à 9: informations en français	18 : la page culturelle
10: éditorial	19 et 20 : nouvelles du "libro-servo"
11 à 12: bulletin d'adhésion au stage	21 et 22 : tableau des cotisations
13: rencontres 1992	23 : statistiques
14 à 16: activités des centres culturels	24 : la page détente
17: l'appel de Waldkirch	

l'amical soutien qu'il porte à la dynamique organisatrice du stage, Odette SCHEIDEL.

Le prochain rendez-vous culturel de la Fédération aura lieu à **VILLERS-lès-NANCY**, les 28 et 29 mars prochains avec la participation en soirée de **Jerzy FORMAL**, acteur de théâtre polyvalent dont la réputation n'est plus à faire auprès du public espérantophone.

LA CHINE, LE ZAIRE ET LA LETTONIE AU FESTIVAL D'ESPERANTO

Pari tenu pour la septième édition du **Festival de la Culture en Espéranto** organisé par **Espéranto-France** les 9 et 10 novembre à la MJC d'**Issy-les-Moulineaux**.

Deux pièces de théâtre, trois spectacles de variétés, une exposition de collages, un forum littéraire et un service de librairie qui présentait plus de 300 titres ont réuni plusieurs centaines de spectateurs.

Côté théâtre, on retiendra l'interprétation toute en nuances de **Judith Bormann** dans le rôle de la femme-enfant de "**La maison de poupée**", d'**Ibsen**, pièce présentée par la troupe allemande "**Kia koincido**". Autre surprise, le conte dramatique présenté par la troupe "**La Krizalido**" (France) qui raconte l'histoire de la fée Mélusine et entremêle adroitement monologues, musique, danses et masques...

Côté variétés, dans des genres très différents, **Jak Le Puil** (France), **Kuffo** (Zaire) et **Mikaelo Bronstein** (URSS) ont "chanté" la stupidité de la guerre, de la bureaucratie et de la faim. La grande nouveauté a été créée par **Buda** (Chine) qui a charmé son public en interprétant des standards ... à la manière chinoise! Mentionnons aussi **Andreo** et **Natacha** (Lettonie) qui, accompagnés par une bande-son, leur guitare ou l'accordéon nous ont fait partager leur joie de vivre. Deux nouveaux venus **Rita** et **Franz-Georg Rössler**, innovent en présentant la flûte, de la Renaissance à nos jours et en interprétant des morceaux d'époque.

Le clou du spectacle était l'intervention du groupe "**Rosemary's Babies**" qui a su avec beaucoup de conviction et d'enthousiasme entraîner un public qui n'est pas fanatique de rock dans une ronde de chansons en plusieurs langues.

Le lancement de l'anthologie en trois volumes de **la littérature française en espéranto** couronnait cette action menée par **Espéranto-France** pour la culture en espéranto et le rayonnement de la culture française par l'espéranto.

L'émetteur de grande diffusion "**FRANCE-CULTURE**" envisage de programmer, au milieu du trimestre prochain, une série de cinq séquences de dix-huit minutes chacune, qui traitera du "phénomène ESPERANTO", dans le cadre de l'émission spécifique "Les chemins de la connaissance".

Pour ce faire, la chaîne culturelle fera appel aux éminents spécialistes français de la langue internationale que sont **Pierre JANTON**, auteur entre autre de l'ouvrage "**L'Espéranto**" paru dans la collection "**Que sais-je**", par ailleurs Professeur d'Université, **Claude PIRON**, non moins célèbre auteur de romans à succès et prosélyte inconditionnel de l'espéranto, puisqu'ancien interprète professionnel d'une grande organisation internationale, actuellement Professeur à l'Université de Genève, **Claude GACON**, pédagogue de renom au Centre Culturel Espérantiste de La Chaux-de-Fonds, récent lauréat de la Fondation FAME, **Michel DUC-GONINAZ**, Professeur de Langues à l'Université d'Aix-en-Provence, auteur d'ouvrages de lexicologie très appréciés -M. Duc Goninaz a été l'un des quatre animateurs du Cours Supérieur d'Espéranto, organisé chaque année en juillet par l'Université de SAN FRANCISCO- et enfin **Henri MASSON**, secrétaire de SAT-AMIKARO.

Chaque intervenant traitera d'un thème différent et chaque séquence sera émaillée de ponctuations sonores puisées dans le répertoire littéraire et musical de l'espéranto.

Nous invitons d'ores et déjà nos lecteurs à consulter leur programme de radio en temps opportun pour profiter de cette série exceptionnelle destinée à apporter à un public de choix, parfois mal informé, une documentation exhaustive de qualité sur l'important problème de l'intercommunication dans le monde moderne.

Une seule langue européenne: l'espéranto ³

Actuellement, nous écrit M. A. L. de Mulhouse, la langue anglaise essaie de plus en plus de supplanter les langues nationales. L'espace aérien - en d'autres termes: le trafic aéronautique international - est déjà conquis.

« Si vous n'êtes pas en mesure de comprendre des mots comme « after-shave », « baby-sitter », « clearing », « cover-girl », « designer », « discount », « eye-wash », « ferry-boat », « honey-moon », « keep right », « know-how », « live », « managing », « melting-pot », « merchandising », « one man show », « play-boy », « showmaster », « steeple-chase », « swimming-pool », « top secret » etc., etc vous n'êtes pas « in » (pron. inn, c'est-à-dire dedans, à la page) mais tout simplement « out » (pr. à-out, c'est-à-dire dehors, exclus, éliminé). C'est un véritable esclavage linguistique qui menace de plus en plus tous les hommes de toute la planète qui ne sont pas d'obédience anglo-saxonne.

Sachant cela, on ne peut pas ne pas s'étonner que certains de nos dirigeants politiques préconisent l'enseignement de l'anglais déjà dans les écoles maternelles. Est-ce pour faciliter l'intégration de nos générations montantes dans l'empire anglo-américain? Cela fait penser au dicton allemand: « Zum lachen, wenn's nicht zum weinen wär ». (Traduction libre: on pourrait en rire, s'il ne fallait pas en pleurer!).

A ce sujet signalons que la « **Délégation générale à la défense de la langue française** » (1, rue de la Manutention, 75116 Paris) publie dans son excellent périodique « les brèves » des articles hautement intéressants qui méritent d'être lus par toutes les personnes qui sont partisans de la défense de notre langue.

En cette occurrence il y a intérêt à rappeler que l'usage de la langue universelle neutre - connue sous le nom d'espéranto (qui signifie « celui qui espère » et qui était d'abord le pseudonyme du fondateur de cette langue) - se développe de plus en plus dans tous les pays civilisés, y compris la Chine, le Japon, la Corée, etc. Voici ce que disait **Maurice Genevoix**, secrétaire général perpétuel de l'Académie Française, à propos de la langue universelle neutre au cours d'une interview - (encore un mot anglais!) - sur une chaîne de la radio nationale

« Ce que je souhaite, et ce que je souhaite vivement, ce que je souhaite de tout mon cœur, c'est que les Nations se soucient d'abord de tout ce qui peut les rapprocher, de tout ce qui peut les amener à une compréhension et à une tolérance mutuelles - et dans ce domaine-là une seconde langue, vraiment internationale et commune, peut-être - cela va de soi - d'extrême conséquence, d'une bienfaisance sans prix, pour les générations à venir... »

« L'espéranto n'est pas du tout une langue uniforme, une langue robot mais, au contraire, une langue naturelle et souple... »

« L'espéranto est en mesure d'exprimer les nuances les plus subtiles de la pensée et du sentiment; il est propre à permettre, par conséquent, l'expression la plus juste, la plus littéraire, la plus esthétique et de nature à satisfaire les esprits les plus ombrageux et les plus particularistes et il

ne peut pas porter ombrage aux fidèles des langues nationales ».

Dans cet ordre d'idées, il n'est certainement pas utopique de penser que l'espéranto 2000 (avec son orthographe moderne élaborée récemment par un groupe de linguistes compétents) a toutes les chances de jouer officiellement le rôle de langue universelle du troisième millénaire. De ce fait, la généralisation de l'enseignement et de l'usage de l'espéranto 2000 dans les domaines d'activité sera un excellent auxiliaire pour contrer l'offensive linguistique intolérable, déclenchée par les protagonistes d'une anglophonie mondiale.

En conclusion: à chacun sa langue nationale; la langue universelle neutre espéranto 2000 pour tous! »

"L'Alsace" - 09/10/91

MAASTRICHT...

Une monnaie unique...

mais toujours 132 dictionnaires en usage!

Je parle français. Falso português. Ja mowie po polsku. Jeg taler norsk. Mikään Eäänvika. Ek praat Afrikaans. Jeg snakker dansk. Saya bichara Bahasa Malaysia. Ja govorim srbskohrvatski. Я говорю по-русски. Hablo español. Türkce bilirim. Ik spreek Nederlands. Parla el català. Mluvim česky. Puhun suomea...

Verzeihung! Ich spreche auch Deutsch!

...et moi qui croyait que l'homme était intelligent!

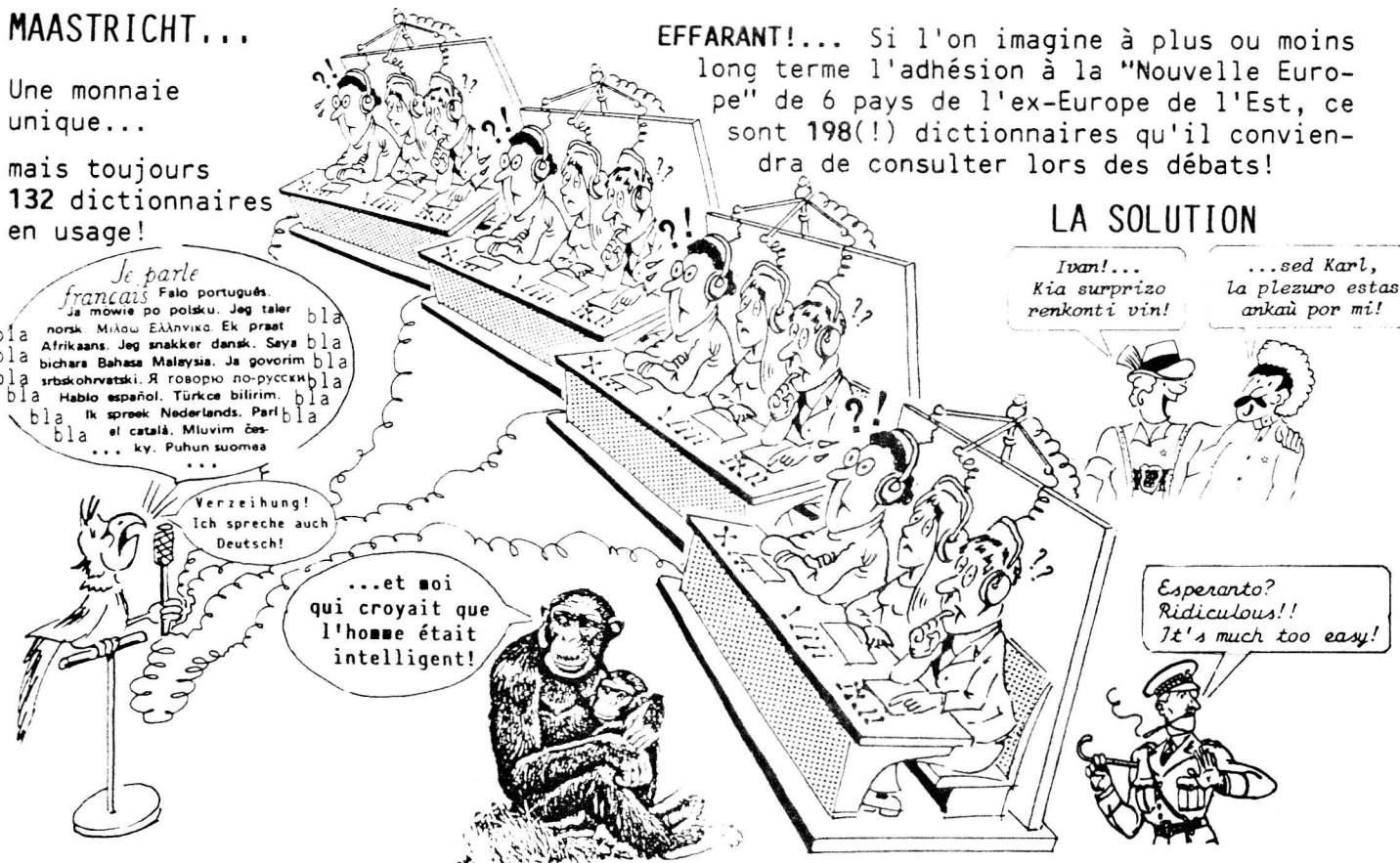
EFFARANT!... Si l'on imagine à plus ou moins long terme l'adhésion à la "Nouvelle Europe" de 6 pays de l'ex-Europe de l'Est, ce sont 198(!) dictionnaires qu'il conviendra de consulter lors des débats!

LA SOLUTION

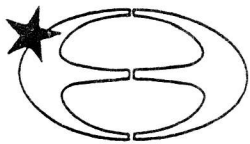
Ivan!... Kia surprizo renkonti vin!

...sed Karl, la plezuro estas ankaŭ por mi!

Esperanto? Ridiculous!! It's much too easy!

LA LETTRE DE L'ESPÉRANTO

Supplément à "Franca Esperantisto"

REVUE FRANCAISE D'ESPERANTO

ESPERANTO-FRANCE

4 BIS,
RUE DE LA CERISAIE
75004 PARIS

TEL. : 24 h / 24

(1) 42 78 68 86

Bulletin téléphoné:

(1) 48 87 07 42

3615 ESPERANTO

BASQUE POUR UN ESPERANTISTE ALLEMAND: l'Allemand Martin Haaze vient de soutenir une thèse à l'Université de Cologne sur le thème "Contacts et changements en basque sous l'influence du gascon et du français". Une preuve supplémentaire que langues régionales et langue internationale font bon ménage.

☆

NEUTRALITE : ALTERNATIVE AUX IDEOLOGIES ? tel est le thème du séminaire organisé par TEJO (association Mondiale des Jeunes Espérantistes) pour une réflexion en commun avec des associations internationales de jeunes du 31 octobre au 5 novembre à La Chau de Fonds (Suisse).

☆

CIRCUIT AMERICAIN : pour les espérantistes qui souhaitent visiter les Etats-Unis en pratiquant la langue internationale un circuit est organisé du 15 octobre au 11 novembre: New York, San Diego, Honolulu et Miami.

☆

ASSISES DE LA VIE ASSOCIATIVE A LYON : organisé au Palais des Congrès les 19 et 20 octobre derniers, ce Forum Régional a abrité un stand esperanto qui présentait, mode oblige, des pin's esperanto.

☆

RELATIONS COMMERCIALES ENTRE L'ASIE ET L'EUROPE : dans le cadre de l'exposition organisée par la Jeune Chambre Economique d'Oostende (Belgique) du 2 au 9 octobre, s'est tenu un symposium sur l'esperanto et les relations commerciales entre l'Asie et l'Europe : "problèmes, expériences, buts".

☆

CONTRE LA FORCE ET LA GUERRE EN YUGOSLAVIE: l'association Zelena Akcija de Zagreb s'adresse aux espérantistes pour qu'ils signent la pétition contre la guerre et la violence en Europe, et pour la liberté et la justice pour tous. Zelena Akcija, Radnička c. 22, p.p. 876, YU-41000 ZAGREB.

☆

BIBLE ET ESPERANTO: au Centre des Dominicains à Lille, s'ouvre une série de rencontres, le deuxième samedi du mois, commentées par le Père Bourdon, du 12 octobre au 13 juin. Renseignements 20 55 80 82.

☆

BOURSE D'ETUDE IVO LAPENA: la première bourse sera attribuée en 1992 à un candidat qui aura soutenu une thèse ou une maîtrise sur l'esperanto, esperantologie, interlinguistique devant un jury universitaire en 90 ou 91. Faire acte de candidature à Peter Zacho, Nøvregardsvej 91, DK-2610 RØDOVRE.

☆

EXPOSITION " 90 ans, LOI 1901 ": la loi 1901 permettait la vie associative. Pour fêter l'événement, la Maison des Associations de Paris organise du 5 au 13 octobre une grande exposition à laquelle participe Esperanto-Paris.

LA MALAISIE COMME SI VOUS Y ETIEZ : le 1er décembre, Chan Sook Wai (Malaisie) commencera à Thionville une tournée de conférences qui la conduira en Normandie, dans le Sud-Ouest ou la Provence . Invitée par Esperanto-France, cette jeune Malaise présentera en musique et en images ce pays d'Asie . Détails du calendrier au (1) 48 87 07 42 .

PREMIER JOURNAL ALBANAIS :après sa fondation au printemps dernier, la Ligue Albanaise pour l'Esperanto publie le premier numéro de "Albana Esperantisto" .Après une introduction bilingue, on apprend qu'il ya trois groupes à Durres, Kukes et Tirana, et bientôt à Koder et Korçe. Les élèves ont entre 16 et 35 ans .On peut aussi lire quelques poèmes de Seifulah Mališova ou acheter le manuel paru en 91 au prix de 10\$. Albana Esperanto-Ligo, Gafur, Muço, Rruga "Thanas Ziko" n°56, Tirana (Alba nie) .

COURS PAR CORRESPONDANCE EN BRAILLE: l'association d'espéranto de Sao Paulo (Brésil) lance un cours par correspondance en braille . Pour tout contact, s'adresser à Marcia de Castro, San Paulo Esperanto Asocio, Rua Faustolo 124, Agua Branca, BR-05041 SAO PAULO .

PROJET D'ETABLISSEMENT ET CORRESPONDANCE AVEC LA ROUMANIE: l'espéranto fait partie du projet d'école de l'école publique de Valence (Charente). Les douze élèves de CE2, CM1 et CM2 sont initiés à la langue internationale par le biais de la correspondance avec une classe de Roumanie et des adultes espérantophones de divers pays .

ESPERANTO AU LYCEE DE MUNSTER :le lycée de Munster (68) a abrité du 4 au 12 novembre l'exposition itinérante de la Fédération France-Est d'Espéranto . L'ensemble des professeurs et des élèves a été invité à s'initier à l'espéranto en répondant au test " Mon premier rendez-vous avec la langue internationale" .Deux prix tirés au sort parmi les meilleures réponses seront remis aux lauréats: une participation gratuite à un stage de fin de semaine et un manuel pour autodidactes .

L'ACADEMIE DES SCIENCES EN TCHECOSLOVAQUIE :l'Université de San Marino reconnaît l'espéranto comme langue d'enseignement et délivre ses diplômes en espéranto .Des antennes se sont créées dans d'autres pays .La dernière née vient de voir le jour à Prague, sous la présidence de V.Novolilsky .

L'ESPERANTO AU SECOURS DU MONDE: lors de la Conférence organisée à Canberra (Australie) par l'Association Australienne pour les Nations Unies, l'espéranto a été plusieurs fois cité, notamment par Ralph Harry, ancien ambassadeur à l'ONU. Le devoir de tout homme est de léguer à ses enfants une planète propre et les problèmes de pollution dépassent le cadre d'un état . Pour une meilleure communication entre les états et une meilleure élaboration des conventions internationale l'espéranto est bien adapté et évite les erreurs de traduction .

6
LETTRES DU JAPON ... TRADUITES EN JAPONAIS : en voyage au Japon, l'auteur yougoslave, Spomenka Stimec, rédige en espéranto ses impressions pour un journal suédois. Reliées, éditées et rééditées en espéranto, ses lettres viennent d'être traduites en japonais.

HOTEL ESPERANTO à CHINGDAO (Chine) : ouvert fin août, cet hôtel dépend de l'école hôtelière et propose 44 chambres et des salles de réunion. L'accueil se fait bien sur en espéranto et en chinois.

SUR LES BANCS DES ECOLES : malgré l'interdiction officielle (ce n'est pas une langue nationale ni régionale), l'espéranto est présent en primaire : à Breil (49), 39 enfants ont des correspondants en Tchécoslovaquie, Pologne, URSS et Bulgarie; ainsi qu'à Pont Sainte-Marie (10). A Angoulême (16) ou Buanes (40) ce sont les enseignants et directeurs d'école qui suivent un cours d'espéranto. A Madrid (Espagne), les lycéens animent une émission de radio hebdomadaire sur radio Onde Verte.

UNE "MAISON DE L'ESPERANTO" A NICE?

c'est ce qu'ambitionne le Club "NICE-ESPERANTO" en lançant une opération promotionnelle sous forme de **coupons-fondation** qui pourront être réutilisés postérieurement par le souscripteur comme titre de paiement pour des séjours éventuels dans l'établissement.

Tous renseignements auprès de NICE-ESPERANTO, Les Hortensias 2, 121bis, Bd Napoléon III, F-06200 NICE

LE MUSEE NATIONAL D'ESPERANTO DE GRAY (F-70) vient d'éditer deux trypiques informatifs très détaillés sur ce qui est sans doute l'une des plus grandes réalisations de ce type dans le monde. Il n'est pas possible d'énumérer ici tout ce que contient cet établissement culturel unique en France, que la charmante cité a le privilège de posséder. On peut se procurer les deux documents précités auprès de l'Office de Tourisme, 8, Rue V. Hugo, F-70100 GRAY. La demande peut même être rédigée en espéranto!

L'ACTEUR-MIME POLONAIS (ESPERANTISTE) Jerzy FORMAL au prochain stage d'Espéranto Parlé à VILLERS-lès-NANCY (28/29 ~~octobre~~ ^{mars} 1992)

Jerzy Fornal a acquis une solide réputation lors de son spectacle présenté dans plusieurs pays d'Europe à l'occasion de rencontres internationales où sur invitation de clubs d'espéranto. Il animera la soirée-détente du 33ème stage de la Fédération Culturelle France-Est pour l'Espéranto.

Une autre idée de l'espéranto

Une haute idée de l'espéranto

Un grand livre sur un grand homme

Les Publications Universitaires Européennes (Peter Lang) viennent de publier un ouvrage de Mohammad Farrokh intitulé "La pensée et l'action d'Edmond Privat (1869-1962)". Publiciste et écrivain, titulaire d'une chaire d'anglais de l'Université de Neuchâtel, pionnier de l'espéranto, de la Société des Nations, des mouvements mondialistes, Edmond Privat fut aussi à l'origine de la fondation de Radio Genève. Cet ami de Romain Rolland et de Gandhi a laissé derrière lui une oeuvre considérable. Avec l'évolution politique que connaît le monde depuis quelques années, cet ouvrage sur sa vie, son action et sa pensée constitue une source de réflexion bénéfique. Il revêt un autre aspect très significatif par la double origine iranienne et suisse de son auteur, Mohammad Farrokh, né en 1954 à Téhéran. Licencié ès sciences politiques (Genève), M.A. in Politics & Government (Kent Univ. à Canterbury), docteur ès sciences économiques et sociales de l'Univ. de Genève, il se consacre depuis 1987 essentiellement au journalisme économique et financier. Son livre est paru dans la collection "Sciences Politiques"; volume 171, ISBN 3-261-04332-6; 272 pages. Prix : 59,80 F suisses chez Peter Lang, Editions Scientifiques Européennes, Jupiterstrasse 15, CH-3015 Berne

L'instrument d'une pédagogie sans frontières

Depuis la publication d'un dossier de 16 pages sur l'espéranto en janvier 1990 par "L'Ecole Libératrice", organe du Syndicat National des Instituteurs - SNI, le meilleur document sur ce même sujet vient d'être édité par les Publications de l'Ecole Moderne Française (pédagogie Freinet). Le numéro 229 d'octobre du "Nouvel Educateur" consacre en effet 27 pages au droit à la communication directe par l'espéranto. Le mérite de ce document est d'apporter un vaste panorama des possibilités de l'espéranto comme auxiliaire pédagogique doublé d'une efficacité qu'aucune autre langue ne permet d'atteindre en si peu de temps pour une communication internationale réellement profitable.

SAT-Amikaro en recommande vivement la lecture à toutes les personnes qui sont concernées ou intéressées par les questions pédagogiques et linguistiques. Il est disponible au Service Librairie de SAT-Amikaro (20 F + 30 % pour frais d'envoi).

S E R V I C E D E P R E S S E

ESPERANTO-INFORMATIONS
67, avenue Gambetta, 75020 PARIS
Rédacteur : Henri Masson

Téléphone : (1) 47 97 87 05. Répondeur téléphonique en dehors des heures d'ouverture. Permanence de 9 à 15 h du lundi au vendredi (téléphoner de préférence avant de s'y rendre). Cours oraux à partir d'octobre, par correspondance toute l'année, stages intensifs, édition de matériel d'information, de documentation et d'étude pour la Langue Internationale Espéranto. SAT - AMIKARO en Belgique : Espéranto-Infor, Av. Th. Lambert, 56, Bte 12, B-1070 Bruxelles. La reproduction totale ou partielle des articles du Service de Presse est autorisée, de préférence avec mention de la source. CPPAP n° 56121. Directeur de Publication : Selle Imprimerie Spéciale SAT-Amikaro. Supplément à SAT-Amikaro n° 467, décembre 1991

P R I E R E D ' I N S E R E R

SAT-Amikaro remercie d'avance les personnes qui voudront bien diffuser ce communiqué :

QUI SAIT SI VOUS NE PARLEREZ PAS L'ESPERANTO AU 1er JANVIER 93 ?

C'est le thème d'une des 11 affiches produites par SAT-Amikaro (Espéranto-Informations, 67, avenue Gambetta, 75020 Paris). De format 21x29,7 cm, elle peut être utilisée comme les autres pour les expositions, les stands d'information, proposée aux bibliothèques, aux maisons de la culture, aux centres de documentation, etc. Elle peut être reçue avec une brochure de documentation comportant une leçon gratuite d'essai d'espéranto contre participation aux frais de deux timbres-poste au tarif en vigueur. Merci de citer le média qui a diffusé ce communiqué.

QUI SAIT ?
peut-être parlerez-vous déjà
l'espéranto
au 1er janvier
93

Leçon gratuite d'essai sans engagement contre un timbre au tarif en vigueur

ESPERANTO-INFORMATIONS, 67, avenue Gambetta, 75020 PARIS - Tél. (1) 47 97 87 05

LES GRANDS RENDEZ-VOUS DE SAT-AMIKARO

Après le succès de son 46ème congrès, à Amboise-Nazelles, SAT-Amikaro risque de prendre goût aux manifestations grandioses où la jeunesse joue un rôle de plus en plus grand, tant dans l'organisation que dans la participation...

Le 47ème se tiendra du 17 au 21 avril 92 à Artigues (Bordeaux). Le thème du congrès sera : "De Mozart à Eurokka, musique et espéranto, la complicité de deux langues internationales". Ce ne sera pas triste.

Vignettes autocollantes
du congrès :
7 F la planche de 16

Service Librairie
de SAT-Amikaro
Bernard Schneider
38, avenue
de la République
94320 THIAIS

Le 48ème se tiendra en 1993 à Hérouville-St-Clair (Caen), le 49ème vraisemblablement à Toulouse en 1994. Et après ?... Avez-vous pensé à étudier, avec vos élus municipaux et avec le concours d'espérantistes ou de sympathisants sérieux, la possibilité d'organiser un congrès dans votre ville ? Nos congrès n'ont pas besoin d'équipements coûteux d'interprétation simultanée. Toute ville ayant des structures d'accueil convenables peut se mettre sur les rangs : une salle de 200 à 400 places - et même plus un jour car l'Europe, c'est aussi notre affaire ! - et des salons pour les réunions de groupes de travail, ainsi que des possibilités d'hébergement et de restauration collectifs à prix modéré, le tout aussi regroupé que possible... avec des facilités pour les jeunes et les familles, afin que la culture ne soit pas un luxe !

UN GRAND RENDEZ-VOUS AFRICAIN

Les premiers pas du mouvement africain pour l'espéranto s'annoncent bien malgré les difficultés liées à l'insuffisance de moyens. L'aide apportée par diverses organisations d'espéranto, aide à laquelle SAT-Amikaro contribue pour une grande part, est loin de suffire à la demande alors que l'effort accompli par beaucoup d'espérantistes africains est méritoire et remarquable.

La réussite du premier Congrès Africain d'Espéranto, au Togo, a encouragé les espérantistes béninois à organiser le second à Cotonou. Il se tiendra du 28 au 31 décembre. Plus de 100 Africains et une vingtaine d'Européens sont inscrits. L'Association Béninoise d'Espéranto collabore avec l'UNESCO. Son adresse : Benina Esperanto Asocio, B.P. 04 - 0421 Cotonou, Bénin.

UN GRAND RENDEZ-VOUS DE SAT

Le 65ème congrès de SAT, qui se tiendra du 5 au 15 août 1992 à Kaunas, en Lituanie, marquera une nouvelle étape dans la vie de cette organisation. SAT n'avait plus tenu de congrès à l'est depuis 1926, dans une ville qui s'appelait alors Léningrad. Il se pourrait d'ailleurs que St Pétersbourg devienne le cadre d'un des prochains congrès de SAT. Trois ont cependant eu lieu en Yougoslavie (Belgrade 1956, Novi Sad 1969 et Rijeka 1980), et deux excursions à Léningrad lors des congrès finlandais de Kuopio (1972) et Iisalmi (1982). En 1987, l'année du centenaire de l'espéranto, l'invitation officielle de tenir son congrès dans le pays d'origine de l'espéranto fut suivie par un refus tout aussi officiel des apparatchiks polonais. L'indépendance d'esprit de SAT, organisation inféodée à aucun parti politique, opposée aux dérives totalitaristes, politiques et nationalistes tout autant que religieuses, n'était pas en odeur de sainteté.

Aujourd'hui, la majeure partie des adhésions à SAT provient des pays de l'est où le besoin d'échanges directs d'idées et d'expériences est particulièrement ressenti pour la réalisation urgente d'un progrès social hélas difficile à concevoir sans aide extérieure.

Le congrès de Kaunas devrait marquer des grandes retrouvailles. Le président du comité d'organisation est Povilas Jegorovas, un avocat lituanien qui a fait une tournée de conférences en France. La presse régionale a très favorablement réagi à ses conférences présentées en espéranto et traduites en français.

VOICI 104 ANS QUE L'ON RAME !

Inutile et fou. Ainsi qualifié çà et là, l'exploit de Gérard d'Aboville force l'admiration. L'un de ses mérites est d'avoir repoussé les limites de l'impossible. Peut-être s'est-il demandé parfois ce qu'il faisait sur cette "galère". Ancien parachutiste, dans le bruit assourdissant des moteurs d'un Dakota ou d'un Noratlas, il m'est arrivé de chasser la pensée insidieuse "qu'est ce que tu fous là-haut ?". Mais après le saut dans le vide, même si d'autres dangers existaient, la tension faisait alors place à une joie intense dans un ciel devenu soudain, par un contraste brutal, comme silencieux. Mais ça, c'est une banalité à côté de l'exploit réel de Gérard d'Aboville.

Depuis 104 ans, des gens "rument" obstinément pour l'espéranto, mais avec le sentiment que c'est pour le bien de l'humanité, même si cela a pu paraître inutile et farfelu. Plus que jamais, l'espéranto a besoin de gens qui ne craignent pas l'effort, le surpassement, le risque, et même les moqueries. Il en existe. Il en faut beaucoup d'autres. Au bout de cela, il y a des satisfactions semblables à celles ressenties par les explorateurs et les pionniers après des moments difficiles et des interrogations : savourer le fruit des victoires sur l'impossible.

Henri Masson

ET LA TERRE EST EN VUE...

Depuis plusieurs siècles, l'idée d'une langue universelle a été défendue à plusieurs reprises. Des noms prestigieux tels que Comenius, Descartes, Leibnitz, Voltaire... ont exprimé dans leurs écrits la nécessité de créer une langue de communication directe.

Plusieurs langues nationales, à certaines époques de l'histoire, ont pu paraître comme une réponse satisfaisante à cette idée. Cependant, ces périodes coïncident avec des phases passagères de rayonnement culturel, de prospérité économique ou d'hégémonie politique. La suprématie d'une langue, que ce soit le latin jusqu'au XVIIème siècle ou le français au XVIIIème siècle, a toujours été mal ressentie par les peuples dominés, assujettis ou colonisés.

Or, une langue de communication qui répond aux besoins présents et futurs existe, évolue comme toutes les autres langues : c'est l'espéranto, la seule langue construite qui se soit affirmée parmi les nombreux projets proposés.

Régionalisme et espéranto

Pour nous, Verts, très sensibles au problème des minorités, cette langue neutre met sur un pied d'égalité toutes les autres langues, évitant ainsi l'hégémonie de celles que veulent imposer les pays économiquement ou militairement forts.

Les régionalistes, à juste titre, sont très attachés à leurs cultures et à leurs langues.

L'espéranto n'entre donc pas en concurrence avec celles-ci, mais se pratique à un échelon différent;

Si on considère trois niveaux de communication :

- les régions conservent leurs langues ;
- les pays protègent les leurs ;
- à l'échelon mondial, l'espéranto permet de communiquer tout en respectant l'identité culturelle de tous les peuples.

Zamenhof, l'initiateur, a donné à l'humanité un "outil extraordinaire" qui ne cesse d'émerveiller ses utilisateurs !

Depuis plus de cent ans, l'espéranto permet à d'innombrables personnes de se comprendre directement lors des congrès et des rencontres de toutes sortes. Il est source d'échanges multiples. De plus, des études précises ont montré que sa pratique facilite considérablement l'apprentissage des autres langues.

Sa neutralité permet de ménager toutes les susceptibilités. Sa grande accessibilité évite que sa pratique ne soit réservée qu'à une élite, comme c'est toujours le cas pour les langues actuellement proposées. D'autre part, l'espéranto sauvegarde les langues régionales et protège les langues nationales.

Les Verts, à Marseille en 1989, ont redonné de l'enthousiasme aux espérantophones. Cette idée de langue pont, d'outil de communication, à la portée du plus grand nombre, s'inscrit logiquement dans le programme d'un mouvement humaniste pour une vraie liberté, une vraie égalité et une vraie fraternité.

Propositions des Verts en faveur de l'espéranto

Dans les instances européennes, la traduction et l'interprétariat absorbent environ un tiers du budget de fonctionnement.

Donc, l'adoption de l'espéranto, comme langue pont, entraînerait une économie importante de temps et d'argent.

Cette économie pourrait être utilisée à la promotion des énergies renouvelables, la protection de la nature, etc.

Pour préparer l'avenir, l'introduction officielle de l'apprentissage de l'espéranto à l'école serait souhaitable

Les échanges humains s'accroissent, tous les documents officiels pourraient être rédigés dans la langue nationale et en espéranto, dans un souci d'équité et d'efficacité.

Ainsi, la communication serait plus facile et permettrait une meilleure compréhension des individus entre eux. La peur de l'autre et le racisme qui en découle, auraient plus de chances de faire place à la confiance indispensable à la résolution des conflits.

L'espéranto est porteur d'un idéal de fraternité, de dialogue et de paix entre les peuples. C'est aussi le message de son initiateur.

Nécessité d'une communication directe

Le mouvement des Verts devient universel. Les problèmes qui nous concernent sont planétaires : dégradation du milieu de vie ; disparition quotidienne d'espèces animales et végétales ; déforestation et désertification accélérées ; sous-nutrition d'une partie de plus en plus importante de l'humanité ; surarmement conduisant fatalement aux conflits armés, etc.

Les initiatives qui engagent notre avenir doivent se prendre très vite.

L'ensemble des habitants de la Terre est concerné par ces graves problèmes auxquels, pour la majorité d'entre eux, des solutions devront être apportées au niveau mondial.

Devant l'urgence de la situation, agir tous ensemble, et si possible en même temps, serait plus efficace.

Lors des rencontres internatio-

nales, lourdeur et imperfection des interprétations freinent les prises de décisions.

Casques de traductions retirés, la barrière linguistique interdit toute convivialité ; seule une élite peut continuer à se comprendre...

L'adoption d'un outil de communication international, neutre, logique, accessible au plus grand nombre s'avère indispensable.

Une solution existe-t-elle ?

Pour l'efficacité des ateliers de travail internationaux, la question des langues se pose : anglais ? multilinguisme ? traduction simultanée ? espéranto ?

Echec des langues nationales en matière de communication

Après plus d'un million d'heures d'étude de la première langue étrangère, au collège ou au lycée, les résultats sont souvent décevants, car une langue nationale est difficile à maîtriser.

Quelle meilleure preuve de l'échec des langues nationales que la présence de traducteurs et interprètes dans toutes les réunions internationales ?

durable ; les langues ne sont pas plus faciles ni accessibles que les mathématiques. Ceux qui prétendent le contraire flattent mais abusent l'opinion publique.

Une langue libre de tout lien avec quelque nation que ce soit, claire, précise et logique, existe-t-elle ?

Oui, l'espéranto...

A Zurich, début juin 1991, lors du congrès des Verts européens, un intervenant espagnol n'a pu s'exprimer... faute de traducteur.

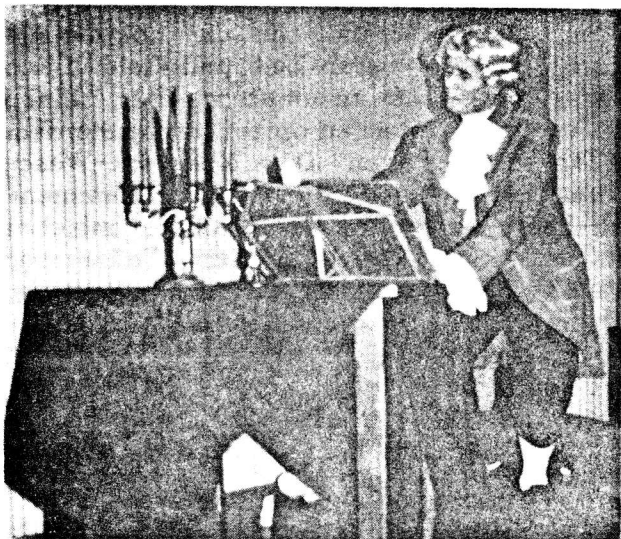
Selon des professionnels chargés de former les interprètes, les traducteurs et les enseignants de langue, le vrai bilinguisme est extrêmement rare et rarement

Pour tout renseignement : Les Verts, 50 rue Benoît-Malon, 94250 Gentilly. ☎ (1) 49 08 91 31.

La rédaction de "La INFORMILO" communique:

C'est bien volontiers que nous publions ce document qui nous est récemment parvenu. "Les Verts" sont à notre connaissance le seul parti politique à promouvoir la prise en compte de l'espéranto comme outil d'intercommunication. Nous serions heureux si de nombreux militants de ce mouvement, y compris parmi les responsables à tous niveaux, s'adonnaient eux-mêmes -pour l'exemple- à l'étude et à la pratique de la Langue Internationale, afin que ce texte ne reste pas un voeu pieux.

ANGULO DE LA PREZIDANTO

Jerzy Fornal kiel Wolfgang Amadeus Mozart
fotis: Alfred Conzeth

Koncize... sed entuziasme!

Ĉi-aŭtune, dum pluva malhela vespero, du aŭtoj rapidis de Mulhouse kaj Colmar al Freiburg, kie gastis fama pola aktoro kaj esperantisto, **Jerzy FORNAL**.

Mi ne emas verki kritikojn de teatraĵoj, kaj sekve ne parolos pri la prezento. Mi simple diru, ke mi ne povis rezisti la emon alparoli Jerzy FORNAL kaj komuniki al li la plej sinceran deziron, ke li foje turneu en Francio.

Ne sola admiranto mi estis, ĉar post kelkaj semajnoj min alvokis Madeleine ROUX, kiu deziris inviti lin al nia staĝo. Ŝajnas, ke ŝi sukcesis.

Tiun staĝon vi ne devus maltrafi!
Ĝis baldaŭ en **VILLERS-lès-NANCY!**

Edmond LUDWIG

"... La pola aktoro **Jerzy FORNAL** kaptis la atenton ankaŭ de la malgrandaj kaj komentantaj gastoj per majstre enscenigita pantomimo "**La granda koncerto**". Kulmino estis certe tamen la ankaŭ de li perfekte prezentata monodramo "**Wolgangerl**" de la sveda aŭtoro Gunnar GÄLLMO, omaĝe al la 200a jar-reveno de la morto de **W. A. MOZART**. La aktoro vere transformis sin en la genian komponiston, reliefifante ties tutan vivon, la sukcesojn, la turmentojn kaj kverelojn.

Jerzy FORNAL turneis cetere tra kelkaj germanaj urboj, vekante grandan entuziasmon.

laŭ raporto ĉerpita el "**ESPERANTO aktuell**"

en ĉi-tiu bulteno *** aliĝilo en ĉi-tiu bulteno *** aliĝilo en ĉi-tiu bulteno *** aliĝ

PRI NIA PRINTEMPA STAĜO en VILLERS-lès-NANCY

BONVENON AL S-R° BORSBOOM, KIU GVIDOS LA ALTGRADAN KURSON

Ed. BORSBOOM, naskiĝis la 14an de majo 1936 en HAGO (Nederlando), lernis esperanton en la gimnazia tempo. Aktiva membro de T.E.J.O. (Tutmonda Esperantista Junular-Organizado), li redaktis "**TRUMPETO-n**", la gazeton por junaj esperantistaj nederlandanoj kaj organizis la TEJO-kongreson en ROTTERDAMO en 1960. En tiu periodo li laboris, dum liberaj horoj, kiel sekretario de Andreo CSEH (la fama verkisto de la rekta metodo por instruado de esperanto).

Aperis la de li tradukitaj libroj: 1967: "**FAKTOJ PRI NEDERLANDO**"
1968: "**NEDERLANDO, Nacio en Okcidenta Eŭropo**"
1976: S.A.T. (Sennacieca Asocio Tutmonda) publikigas lian "**VIVO-n de LANTI**", biografio de unu el la fondintoj de SAT

1981: Fondiĝo de la Societo Andreo CSEH, por kiu li editoris la artikolserion "**Vortoj de Andreo CSEH**"
Nuntempe, Eduard ("Eddy") BORSBOOM, docento, fakdelegito de UEA pri germana lingvistiko, partoprenas en la laboroj de multaj E°-revuoj kaj elstare gvidas debat-prelegojn okaze de diversaj kulturaj aranĝoj. Tiurilate li ĵus "deĵoris" en la **38a Kultura Semajfino** de S.E.L. en **HOMBURG**, la 6/8ajn de decembro, kiel animanto de la 3a-grada kurso.

La Esperantistaro fariĝas pli kaj pli **kompleksa kaj varia**. Ni devas atenti nian lingvan kaj kulturan **unuecon**. Por tio lasta ni almenaŭ bezonas liston de literaturaĵoj, kiujn ni ĉiuj konas kaj legas. **William AULD** kompilis tiun "**Bazan Legoliston** de la originala Esperanta Literaturo".

En la **seminario D**, E. BORSBOOM pritraktas la ĉefajn verkojn kaj aŭtorojn. Ni renkontos konatajn nomojn, kiel tiujn de **Baghy** kaj **Boulton**, sed ankaŭ malpli konatajn kiel tiujn de **Konisi** kaj **Ueyama**.

NEKROLOGO - Nia siatempe agema samideano Jean DEMISSY (55-MONTMEDY) mortis en aprilo. Malnova fervoj-oficisto li longtempe verkis artikolojn diverstemajn kaj partoprenis multajn E°-renkontojn. Al lia edzino ni sincere kondolencas.

33a Praktika Staĝo de Parolata Esperanto

SABATON, la 28an kaj
DIMANĈON, la 29an de marto 1992

"MAISON de l'ASNEE"
Rue de Laxou
F-54600 VILLERS-lès-NANCY
83 27 51 05

Sub la aŭspicioj de nia **Federacio** okazos en la kvieta Kultur-centro "**Maison de l'Asnée**" en VILLERS-lès-NANCY (F-54) nia **Praktika Staĝo**, la 33a!

La sindonema agantino **Madeleine ROUX**, kiu denove prizorgas tiun kulturan semajnfiron, invitas ĉiujn interesatojn el apudaj aŭ foraj landoj -kaj el Francio!- partopreni en tiu enhavoriĉa kaj malstreĉiga evento.

Al la 3 diversnivelaĵoj kursoj aldoniĝos elstara seminario gvidata de Sr^o **Eduard BORSBOOM**, pri atentokapta temo ĉi-sube detalita.

...Kaj la staĝanoj frandos apartan spektaklon far la pola artisto **Jerzy FORMAL**, kiu jam turneis en Eŭropo, vekante grandan entuziasmon!

PROGRAMO

Sabaton, 28an de marto

...ek de la 13a30: akcepto de la partoprenantoj

15a/18a30: diversnivelaĵoj kursoj
(paŭzoj laŭ komuna interkonsento)

Kurso A (komencantoj)
"METODO 10" - Gvidanto: R. Kueny

Kurso B (progresantoj)
"METODO 11" - Gvidanto: J.-P. Colnot

Kurso C (praktikantoj)
Studo tra la fama romano: "La blanka birdo"
Gvidantino: R. Triolle (Nemere)

Seminario D (praktikantoj)
Esploro de la "baza esperanta legolisto"
proponita de William AULD (detaloj aparte)
Gvidanto: Eddy BORSBOOM

18a30: **Libro-servo**

19a: **Komuna vespermanĝo**

20a30: **Esperanto-Spektaklo**
kun la pola artisto **Jerzy FORMAL**

Dimanĉon, 29an de oktobro

9a/12a: samritmaj kursoj

12a30: **Komuna tagmanĝo**

14a: **Ĝenerala Kunsido Federacia**

PARTOPRENO-KOSTOJ

Aliĝotizo (sendenda samtempe kun via aliĝslipo)

= Abonantoj al "LA INFORMILO": 110F
= Ne-abonantoj : 155F
= Gejunuloj ĝis 18 jaroj: 40F
= " 18/25 jaraĝaj: 80F

Vespermanĝo: 55F Tagmanĝo: 60F

Tranokto + matenmanĝo: 80F
(se vi kunportos viajn littukojn: 60F)

La ĉi-suban aliĝilon vi sendu nepre antaŭ la 14an de marto 1992 al:

Madeleine ROUX

9, Square A. Briand
F-54500 VANDOEUVRE

83 55 53 36

Vian ĉekon (bankan aŭ poŝtan) vi redaktu je la nomo:

Club Esperanto

33a STAĜO de PAROLATA ESPERANTO
28/29ajn de marto 1992

ALIĜILO

"MAISON DE L'ASNEE" - Rue de Laxou
F-54500 VILLERS-lès-NANCY

S-r^o S-in^o familia nomo:
persona nomo:

(bonvolu trastreki la koncernatajn kvadratojn)

ADRESO:

Mi rezervas _____ lito(j)n en unu- du- lita ĉambro
Mi kunportos littukojn aŭ dormsakon

Mi partoprenos la kurson A

Mi ĉambroloĝos kun

B

Mi rezervas _____ vespermanĝo(j)n (sabate)
_____ tagmanĝo(j)n (dimanĉe)

C

la seminarion D

Dato kaj subskribo:

33a Praktika Staĝo de Parolata Esperanto

SAMEDI 28 et
DIMANCHE 29 MARS 1992

"Maison de l'Asnée"
Rue de Laxou
54600 VILLERS-lès-NANCY
83 27 51 05

Placé sous les auspices de notre **Fédération Culturelle France-Est**, ce 33ème stage d'ESPERANTO PARLE se déroulera à "La MAISON de l'ASNEE" que nombre de samideanoj connaissent bien pour y avoir déjà pratiqué l'espéranto lors de rencontres précédentes.

L'organisatrice, Madeleine ROUX, invite tous les espérantistes proches ou lointains et toutes les personnes désirant s'initier à la langue internationale à cette "fin de semaine conviviale" au cours de laquelle nous aurons le plaisir d'applaudir le spectacle original offert par l'acteur polonais **Jerzy FORMAL**.

PROGRAMME

Samedi, 28 mars

à partir de 13h30: accueil des participants

15h/18h30: cours multiniveaux
(pauses déterminées en commun)

Cours A (commençants)

"Metodo 10" - animateur: **R. Cueny**

Cours B (semi-débutants)

"Metodo 11" - animateur: **J.-P. Colnot**

Cours C (pratiquants)

Conversation autour du célèbre roman
de I. Nemere: "La blanka birdo"
animatrice: **R. Triolle**

Séminaire linguistique D

Découverte des oeuvres majeures
originales (prose et poésie) en E°
animateur: **E. Borsboom**

18h30: service de librairie

19h: repas en commun

20h30: **SOIREE-SPECTACLE** ☆

avec l'acteur-mime polonais **Jerzy FORMAL**
(espérantiste bien sûr!)

Dimanche, 29 mars

9h/12h: cours selon le même schéma

12h30: déjeuner en commun

14h: **Assemblée Générale
de la Fédération**

FRAIS de PARTICIPATION

Cotisation-Adhésion (à envoyer avec
votre bulletin d'adhésion)

= abonnés à "LA INFORMILO": **110F**
= non abonnés: **155F**
= jeunes jusqu'à 18 ans: **40F**
" de 18 à 25 ans: **80F**

Dîner (samedi soir) **55F**

Déjeuner (dimanche midi) **60F**

Nuitée (avec petit déjeuner) **80F**
(si vous apportez vos draps) **60F**

Veillez envoyer le fichet d'adhésion
ci-dessous, **avant le 14 mars 1992**, à:

Madeleine ROUX

9, Square A. Briand
54500 VANDOEUVRE

83 55 53 36

accompagné de votre chèque-adhésion (bancaire ou
postal) libellé à l'ordre de:

Club d'Espéranto

BULLETIN D'ADHESION

33ème STAGE d'ESPERANTO PARLE
28/29 mars 1992 _____

"MAISON DE L'ASNEE" - rue de Laxou
_____ 54500 VILLERS-lès-NANCY

M. Mme NOM:

Prénom:

(veuillez cocher
les cases concernées)

ADRESSE:

Je réserve ___ lit(s) dans une chambre à 1 2 lit(s)
J'apporterai mes draps (ou sac de couchage)

Je partagerai la chambre avec

Je réserve ___ dîner(s) (samedi soir)
___ déjeuners (dimanche midi)

Je participerai au cours **A**
B
C
au séminaire littéraire **D**

Date et signature:

pour vous initier à la seule
vraie langue
internationale, pour vous perfectionner
ou éprouver le plaisir rare de converser
en espéranto...

DEUX RENDEZ-VOUS
A NOTER SUR VOTRE AGENDA

33ème Stage d'Espéranto Parlé
VILLERS-lès-NANCY - 28/29-03-1992

34ème Stage d'Espéranto Parlé
HETTANGE-GRANDE - 3/4 -10-1992

➔ nos stages, nos congrès,
nos rencontres, nos voyages...

"La Informilo" bedaŭrinde ne povas kompili kaj publikigi ĉiujn E° ren-
kontiĝojn okazantajn en la tuta mondo! Ni konsilas legadon de fakaj
revuoj aŭ magazinoj (Heroldo de Esperanto interalie proponas regule
imponan liston de tiuj aranĝoj).

Jen ĉi-sube kelkaj atentindaj datoj:

VILLERS-lès-NANCY (F-54): 33a Praktika Staĝo de Parolata Esperanto - 28/29ajn de marto 1992 - Madeleine ROUX, 9, Square A. Briand, F-54500 VANDOEUVRE

Dw-HOMBURG/Saar: 39a Kultura Semajnfino de Sarlanda Esperanto-Ligo - 1/3ajn de majo 1992 - S.E.L., Querstr. 11, Dw-6607 QUIERSCHIED

Dw-AHRWEILER: 8a Printempa Semajno Internacia - Famekonata Ferisemajno por familioj kaj por ĉiuj, kiuj emas kunvivi infanojn. - 13/20ajn de aprilo 1992 - Wolfgang BOHR, Johannes Kirschwegstr 11, Dw-5483 BAD NEUENAHN-AHRWEILER

ARTIGUES-près-BORDEAUX (F-33): 47a Kongreso de SAT-Amikaro - 17/21ajn de aprilo 1992 - Frua aliĝo konsilinda - Aliĝilo ce L.E.A., 67, Av. Gambetta, F-75020 PARIS

Dw-MÜNSTER: 44a Tutmonda Esperanto-Kongreso de la Fervojoj - 16/22ajn de majo 1992 - 44a IFEF-Kongreso, Postfach 100430, Dw-6360 FRIEDBERG

VERONA Italio: 1a Eŭropa Esperanto-Kongreso (enokazas **Jara Esperanto-Kongreso de UFE**) - 5/10ajn de junio 1992 - aliĝilo en la antaŭa n° de "La Informilo" aŭ ĉe UFE, 4bis Rue de la Cerisaie, F-75004 PARIS, aŭ ĉe "Verona 92", Vicolo Ghiacciaia, I-37122 VERONA VR

A-WIEN Aŭstrio: **UNIVERSALA KONGRESO de U.E.A.** - 25-an de julio ĝis 1-a de aŭgusto 1992 - aliĝilo en la antaŭa n° de "La Informilo" aŭ ĉe UFE (ĉi-supra adreso)

Dw-SCHWERIN: 70a Germana Esperanto-Kongreso. Temo: "Esperanto 2000". - 5/8ajn de junio 1992 - Ursula FEHLÖLTER, Lathener Str. 4, Dw-4500 OSNABRÜCK

KAUNAS Latvio: **65a MONDA KONGRESO de S.A.T.** - 5/15ajn de aŭgusto 1992 - SAT, 67, Av. Gambetta, 75020 PARIS

MONTREAL Kanado: **48a Kongreso de la Esperantista Junularo** - 2/9ajn de aŭgusto 1992 - Kanada E°-Junularo, 6358-A, Rue de Bordeaux, MONTREAL, Québec H2G 2R8

Dw-AUGSBURG: "Esperanto-Kongreso por la pli aĝa generacio" - 5/12ajn de septembro 1992 - Bayerische E°-Liga, Waterloostr.21, Dw-8900 AUGSBURG

HETTANGE-GRANDE (F-57): 34a Praktika Staĝo de Parolata Esperanto - 3/4ajn de oktobro 1992 - Catherine GALLEGRO, 49, Rue du Gl De Gaulle, 57330 HETTANGE-GRANDE

DANS CE N°, VOTRE BULLETIN D'INSCRIPTION

A NOTRE 33ème STAGE PRATIQUE D'ESPERANTO PARLE

INFORMATION IMPORTANTE

Ce stage sera suivi, le dimanche après-midi, de l'ASSEMBLEE GENERALE de la Fédération. Nous comptons bien évidemment sur la présence de bon nombre de ses membres qui sont cordialement invités à partager le déjeuner amical qui précèdera les débats.

EN MULHOUSE

La nuna lernojaro komenciĝis per invito de la Frajburga grupo por spekti la 30-an de septembro, Teatraĵon en Esperanto okaze de la centa datreveno de la fondiĝo de ilia grupo. La teatraĵo "Wolfangeri" (de Gunnar Galimo), pri W.A. Mozart ilustrita per Mozarta muziko, estis lerte kaj plaĉe prezentita de la profesia aktoro Jerzy Fornal de la pola nacia teatro en Varsovio.

La laborjaron ni komencis per organizado de unu-taga staĝo, la 5-an de oktobro en la kultur-centro Espace 110 en Illzach. Ni dissendis pli ol 50 leterojn kaj aperigis komunikojn en la gazetoj, sed la sukceso ne korespondis al niaj esperoj. Tia staĝo celas allogi novulojn kaj poste proponi al ili la vesperan kurson por komencantoj, kiel ni jam faris en antaŭaj jaroj. Tamen tiaj unu-tagaj staĝoj jam ne havas tiom da sukceso kaj ni eĉ ne sukcesis starigi kurson por komencantoj.

Por ke daŭre ekzistu Esperanto-aktiveco en tiu kultur-domo, ni decidis, translokigi la dua-gradan kurson, kiu ĝis nun okazis en Mulhouse, al Illzach en Espace 110. Ĝi okazas tie ĉiu-jarde de la 18a ĝis la 19a 30, krom dum la lernejoj ferioj. Ni uzas Ĉefe la Metodon 12 sed ankaŭ okaze aliajn legaĵojn.

Krome ni decidis okazigi konversacian vesperon aŭ kunvenon ĉiun unuan mardon de monato de la 18a 30 ĝis la 20a en nia sidejo en Mulhouse. Ĝi ankaŭ estos la okazo por diskuti pri nia agado kaj pri niaj planoj. Unu el niaj planoj estas oficialigo de nia Esperanto-Grupo. Tio espereble donos al ĝi novajn fortojn kaj pliajn eblecojn por aktiva partopreno en la asocia vivo en Mulhouse.

En la kolegio de Riedisheim apud Mulhouse gvidas kurson por komencantoj Pierre Mercier. La kurso funkcias kiel libervola ateliero kaj grupigas 6 dekunu-jarajn lernantojn de la sesa-grada klaso (6^a). Estas uzata la "Junulkurso" de SAT.

La ĉi-jara Zamenhof-festo estis organizita de la Frajburga Esperanto-grupo la 7-an de decembro 1991. Ekde la 16-a alvenis la unuaj partoprenantoj en restoracio Akropolis. Entute ariĝis pli ol 50 gesamideanoj ĉefe el la tri landoj: Svislando, Germanio kaj Francio. Tial ĝi ankaŭ rolas kiel tri-landa renkontiĝo. Ni havis la plezuron spekti interesajn skeĉojn en Esperanto kaj pri Esperanto. La Frajburga grupo preparis por ĉiuj partoprenantoj donaceton, kiu estis akirebla per lotumado.

La 8/9-ajn de februaro 1992 okazos la Forumo de asocioj en Mulhouse. La organizantoj emfazis la eblecon inviti najbarlandajn asociojn, tial ni profitis tiun oportunecon por inviti la Esperanto-grupojn de Bazelo kaj Frajburgo.

BAR-le-DUC

A. Brossmann

La novan agadjaron lanĉis la unua klubkunveno, la 11an de septembro, en la kutima kunvenejo. Oni pritraktis ĉefe du temojn: organizado de la baldaŭa aŭtun-aŭtoralio kaj de la tuja tuturba inform-kampanjo. La 22an de septembro, dudeko da interesatoj cerbumadis survoje la tutan matenon por elkriptigi la itiner- kaj demandslipojn ellaboritajn de F.-X. Gilbert (tiurilate fakulo!). Ĉu menciis, ke kelkaj stirantoj uzis nevole la "padon de la lernantoj" por traveturi superflue alian pejzaĝon!

Spite al neatendita, abunda pluvo (sed la temo de la ralio estis precize... "la akvo!"), la tuta "rali-em-ul-aro" finretroviĝis en pitoreska vilaĝfontano (senakva!), kie oni sandviĉumis en tre amika etoso kaj kie la "ĉampionoj" ricevis sian premion!

Samtempe disvolviĝis la kutima, sistema informkampanjo por anonci la kursojn. Afiŝoj, cirkuletoj, gazetartikoloj, radiokomunikoj rezultigis ĉeeston de... 1 persono en salono de la urbdomo, mardon la 1a de oktobro!

La 16an malfermiĝis tamen la elementa parola kurso kun 4 lernantinoj, kiuj ĝis nun diligente laboras. Paralele, nova teamo de staĝanoj de "Institut des Forces de Vente 55" estas oficiale instruata (kiel lastjare) de F.-X. Gilbert, sekretario de la loka E°-klubo kaj -nemalmenciinde- Direktoro de la departementa CCI.

La 19/20ajn de oktobro, 8 klubanoj partoprenis en la 32a **Staĝo de Parolata Esperanto** en Merckwiller.

Iom antaŭe la klubo frontis malagrablajn eventojn: "trompete" estis anoncita la muzik- kaj kanto spektaklon de la uzbeka paro Jomart kaj Nataŝa... Belaj afiŝoj eniris taŭgajn lokojn kaj devis esti ek de la morgaŭo nuligitaj: J. kaj M. telegramis sian nealvenon.

Tri klubanoj ĉeestis la 38an Kultur-Semanfinon en HOMBURG. La tradicia -kaj ĉiam tre aprezata- Zamenhof-Vespero okazos la sabaton 18an de januaro en la Kultur-Centro de Marbot-Hinot.

MUNSTER

De la 4a ĝis la 12a de novembro 1991, la liceo de MUNSTER (68) akceptis la ekspozicion de Orientfranca Esperanto-Federacio. Ĉiuj liceanoj kaj profesoroj ricevis invitleteron en esperanto kaj la unuan slipeton de la reklamkurso de UFE ("Votre 1er rendez-vous avec l'Espéranto"). La direktoro lotumis inter la ĝustaj respondoj du premiojn: senpagan partoprenon en semajnfina staĝo kaj libron por memlernado.

Edmond LUDWIG

NANCY Vesperaj kunvenoj kaj kursoj

La laborjaro rekomenciĝis jam la 11an de septembro per kunveno, kiu kunigis 12 personojn. La duagrada kurso tuj ekfunkciis la 18an.

la kampanjo por varbi komencantojn komenciĝis fine de septembro. Entute ni disgluis aŭ disdonis 18 "disdonilojn" de prospektoj en Nancy kaj ĉirkaŭurbo, 110 afiŝojn, 1200 flugfoliojn plus 900 "M4" ("Votre 1er rendez-vous"). La unua planita vespera kurso en la Labor-rondo (Popoluniversitato) tute fiaskis: neniu lernanto venis la 1an de oktobro kaj poste. En **MJC Philippe Desforges** la unua leciono okazis la 9an de oktobro: 8 personoj venis. La 2an semajnon ili estis 11, la 3an 13... (lastminuta informo: 14!) Do ŝajne la kurso bone funkcios, tiel vigle kiel lastjare. El 13 varbitaj, 4 venas pro varbado en la aerfesto, 1 pro ekspozicio printempa en **I.U.T.**, la aliaj pro informado per prospektoj, afiŝoj, gazetkomunikoj, konatuloj... Ĉar niaj afiŝoj estis presitaj de "**la Poŝto**", kaj niaj prospektoj de "**Telecom**", ni povis senprobleme meti afison en ĉiun poŝtoficejon kaj disponigi tie kelkajn prospektojn. Krome, kiel kutime, ni abunde provizumis la Universitaton, liceojn, Junuldomejn, Sociajn kaj Kulturajn Centrojn, la Turisman Oficejon, magazenojn en la proksimeco de la MJC, ktp. Mi aldonu, ke mi estis iom seniluziigita pro la cifero de nur 8 gelernantoj la 1an semajnon: pluraj dekoj da personoj dum ekspozicioj ja plenigis demandilon, indikante sian intereson. Mi telefonis **al ĉiuj**. 2 aŭ 3 fakte venis poste, la aliaj ne plu interesiĝas, aŭ pro novaj okupoj ne plu povas trovi la tempon necesan.

Do, unuagrada ĉiumerkrede, de la 19a ĝis 20a30. Ni devis loki la 2agradan alian tagon: nun almenaŭ 2foje monate, la ĵaŭdon je la 19a, kaj 2foje konversacio aŭ studo de teksto. Krome 3agrada kurso funkcias 2foje monate, la vendredon je la 16a30.

La 25an de septembro vizitis nin denove Ph. Chauvignon, el Chateauroux, kiu prezentis al ni lumbildojn pri Hindio.

Monataj staĝetoj en Nancy

Ili povis funkcii nek oktobre nek novembre pro manko da aliĝoj. Lasta ŝanco estos la 14a de decembro. Kondiĉo: ke almenaŭ 12 personoj aliĝu **firme** kun sendo de ĉeko je 50F.

Nu, elreviĝo: dum la "aerfesto", dum la printempaj ekspozicioj en Nancy, diversaj personoj deklaris sin interesataj de tia staĝo, principe almenaŭ 12 interesatoj. Sed kiel por la vespera kurso, multaj post semajnoj aŭ monatoj ne plu interesiĝas. La cirkulero petanta firman aliĝon kun ĉeko restis senresponda. Je la dato 2a de novembro nur 1 aliĝo!

Ĉu staĝoj monataj tria-gradaj en Nancy?

En Merkviller, iu petis min studi la eblecon organizi staĝojn ĉiumonatajn en Nancy por la tria grado. Mi memorigas, ke tiaj staĝoj por la 2a grado okazis dum la tuta lasta lernjaro. Ĉijare mi provas starigi similajn staĝojn, sed por la komencantoj. Ŝajne homoj pli malpli interesiĝis, sed de kiam mi petis firman aliĝon kun antaŭpago de 50F, venis ĝis mezo de novembro nur... unu aliĝo! Eble la eldono de speciala franclingva "Informilo" disdonenda al ĉirkaŭ 600 personoj, kiuj dum la lastaj jaroj informiĝis pri Esperanto, sukcesos varbi la 11 mankantajn aliĝontojn...

Tria grado povus funkcii, nur se la grado ne povos ekzisti, kaj se almenaŭ 12 personoj interesiĝos. Ni povus studi "**Paŝoj-n al plena posedo**" aŭ alian similan libron. Tiu kurso okazus unufoje monate, sabate, de la 10a ĝis la 17a horo. La kotizo estus 160F por la tuta lernjaro (plus lernolibro). Se vi estas interesata, skribu al mi. Indiku eventuale viajn preferojn pri la verko(j) studota(j). Ne hezitu reagi al tiu informo. La stago funkcios, nur se 12 **interesatoj** anoncos sin. Eble ĝi povos okazi nur venontjare. Skribu tamen tuj, mi faros ion, nur se mi trovos sufiĉan intereson.

J.-P. COLNOT
15, Rue de Lavaux, 54520 LAXOU
Tel.: 83 27 95 55

En la vespera kurso en NANCY venas do 4 personoj pro varbiĝo dum la "aerfesto". en METZ, kie ni rajtis esperi grandan sukceson de nia agado en la aludita evento, la nova vespera kurso varbis 3-4 gelernantojn... sed neniu el ili varbiĝis dum la aerfesto! Ankaŭ neniu perkoresponde aŭ en staĝoj. Mia sinteno nun (okaze de planita nova simila festo post 2 jaroj) estos ne plu partopreni: mi opinias, ke mi elspezis tro da tempo, da energio, por ne grandaj rezultoj. Krome la grava mona perdo (ĉirkaŭ 1500F) pro ŝtelo de nia materialo dum la festo ankoraŭ plu ĝenas la funkcion de la perkoresponda kurso. La printempaj ekspozicioj en Nancy varbis 3 perkorespondajn gelernantojn... (kiuj ne laboras!) kaj 1 vesperan lernantinon (kiu male tre bone laboras!).

Finiĝis plia laborjaro kaj denove gajnis la varb-konkurson de nia Federacio (varb. al la P.-K^o) la grupo de MULHOUSE, kiu varbis (kaj gvidas) 5 homojn. Krome, S-in^o SCHEIDEL varbis 1 lernantinon. Gratulojn!

PERKORESPONDA KURSO

Kunlaborantoj de la kurso. Kunlaboras dum la nova lernjaro: P. DENIS (55000 Bar-le-Duc), A. GROSSMANN (68390 Baldersheim), R. DEGRELLE (54490 Piennes), G. GREINER (54570 Foug), E. LUDWIG (68140 Stosswihr), René GUILLAUME (33190 Hure), C. ROUX (54500 Vandoeuvre), J.-L. THIBIAS (94310 Joinville-le-Pont), Christiane BUSSE (68140 Stosswihr), E. BARRIER (68720 Hochstatt), Francine PARADIS (54110 DOMBASLE), R. KUENY (68490 Bantzenheim) plus la subskribintoj (54520 Laxou).

Oni do konstatas, ke estas 1 kunlaboranto en 55, 5 en 54, 5 en 68, plus 2 ekster nia Federacio do 13 entute. Tamen estas neniu en departementoj 57, 67 kaj 88. Ĉu neniu tiea samideano deziras kunlabori, gvidante najbarajn gelernantojn?

Deficito en ka kontoj de la P.-K°. La jaraj poŝtaj elspezoj sumis pli ol 3500F, ĉar la poŝta tarifo plialtiĝis, ankaŭ ĉar pro la "aerfesto" estis dissenditaj pli multaj leteroj. Entute la elspezoj de la lernojaras sumas 15 118,95F, la elspezoj 17 616,85F, el kio rezultas deficito je 2497,90F. La ŝtelo dum la "aerfesto" malgrandigis nian stokon (ĉirkaŭ 1200F apartenis al tiu stoko). La rezulto estas, ke restas malmulte da mono en la poŝtĉek-konto, ke la aĉeto de la kurslibroj aŭ aliaj elspezoj povas esti pagitaj nur post enkasigo de sufiĉe da vendoj aŭ kotizoj. Dankon al S-r° MOUGIN (55-ETAIN), kiu per 200F-ĉeko helpis "ŝtopi la truon"!

Ĝenerala rigardo al la kurso. Mi aldonu, ke kelkaj gelernantoj bone kaj rapide laboras kaj finlernas "Metodon 11" en kelkaj monatoj (inter 10 kaj 40% de la lernantaro laŭ la jaroj). Troviĝas ke ĉi-jare S-in° BUSSE gvidis 3 gelernantojn ĝis la kursofino... dum aliaj kunlab. plendas, ke ĝenerale iliaj gelernantoj restas "fantomaj", tute ne laboras, aŭ baldaŭ ne plu laboras, plej ofte ne respondas instigo-leterojn. Kion fari? Kiam lernant(in)o aliĝas, ne eblas scii antaŭe, ĉu li (ŝi) bone laboros aŭ ne! Principe mi direktas lernantojn al najbara gvidanto (kiam eblas!). Sed, kiel dirite, ne estas kunlaborantoj en ĉiuj departementoj.

Disdono de "Metodo 4". Ni disdonis ĉirkaŭ 2500 "1-an rendezuon" dum la aerfesto. 2 interesatoj respondis la teston. Pluraj centoj disdonitaj en THAON: **neniu respondo.** Ni disdonis 900 en NANCY: 1 respondo. Entute 3 respondoj el 4000 dokumentoj... **Neniu aliĝis al la kurso!**

23 gelernantoj ni jam antaŭe anoncis la atingon de la kursfino de 2 el ili. Nun tria alproksimiĝas al la fino de "Metodo 11" (kaj ĉeestis la staĝon en Merkwiller): Sin° Marie-José GISSELBRECHT en 67600 Mutterholz. Ni notu, ke la 3 finlernintoj ĉi-jare estis gviditaj de Sin° Busse (Stosswihr). Tre sincerajn gratulojn!

Ek de oktobro denove dissendiĝis 25 komunikoj al la regiona gazeto por anonci la P.K°n, la staĝon de Merkwiller kaj la planitajn monatajn stagojn en Nancy. Ĝenerale la gazetoj ne multe esprimis (4 la unuan komunikon, ŝajne nur unu la oktobran). Krome estis tre malmultaj reagoj. Kvar personoj aliĝis.

FROUARD

Mi opiniis, ke kurso devus esti ne nur en ĉefurbo, kie la popolano povus lerni la internacian lingvon sed ankaŭ aliloke.

Do laŭ miaj eblecoj mi klopodis prepari novkurson en mia urbeto. Mi renkontis la afablan urbestron kaj klarigis al li pri esperanto. Li informis min, ke mi devus kontakti junular-asociation, kiu ekzistas tiumomente. Mi kontaktis ties prezidanton kaj la direktoron, kiuj unue demandis min: "Kiom da ĉeestontoj?..". Mi respondis sincer-ŝercante: "Mi ne scias... Ĉu malpli ol unu, ĉu centoj!"

Aperis sur la bulteno de la "Jade"-Asocio la sekvanta informo: "Nova kurso komenciĝos la 5an de novembro 1991". Kelkaj homoj telefone petis informojn... kaj "la tago" alvenis. Surprizo... 6 interesatoj prezentiĝis. Do, mi povus instrui kurage, tamen streĉita. Nova pluzuro: post 2 lecionoj alvenis unu nova lernantino. Resume, ĉeestas 4 gejunuloj kaj 3 malpli junaj inoj...

Faru kiel mi: instru la bazojn de la lingvo kaj la murmurego traire kampojn!

VITO - Frouard "Jade" CLEF

EN THAON-les-VOSGES...

Kiel lastjare, F. Simonnet kaj mi prezentis esperanton okaze de la "Festo de la Homo, Naturo kaj Ĉirkaŭaĵo", la 14/15ajn de septembro. Pluraj esperantistoj el Nancy venis helpi dum kelkaj horoj. La vetero estis eble (tre?) bela? Ŝajne estis malpli da vizitantoj ol lastjare. Krom nia ekspozicio ni prezentis la video-kasedon de UFE. Ŝajnis pli malfacile interesi homojn. Nur 6 konsentis pleniĝi demandilon. El la 6, unu deziris kurson en Gerardmer: mi transdonis la peton al Sr° Colin, kiu kontentige solvis la aferon (kiel jam lastjare). Kvar aliaj deziris kurson en Epinal. Kaj jen dramo: mi sendis la adresojn al tiea samideano. Neniu respondo. Mi provis kontakti lin telefone, vane. Mi turnis min al 3 aliaj samideanoj: neniu havas tempon por fari ion. Do, post 4-semajna enketado, mi devis respondi al la 4 interesatoj, ke neniu povas gvidi ilin. En Epinal ili do povas aliĝi perkoresponde aŭ veni en staĝoj en Nancy. Fakte unu persono aliĝis tuj post "Thaon". La 4 aliaj ne donis sekvon. Mi opinias, ke mi-mem venontjare ne plu deĵoros en Thaon: jam la antaŭan jaron mi konstatis, ke voĝejaj samideanoj ne estas kunlaboremaj, krom Gerardmer. Do, estas vane klopodi por interesi homojn al E°, se poste oni devas diri al ili "neniu najbara de vi deziras instrui al vi la lingvon..."

J.-P. Colnot

Laŭ peto de nia samideano Lothar ECKERT, ni presigas tiun "alvokon", kies enhavon ĉiu esperantisto ne povas ne aprobi.

la redaktoro de "L.I"o"

Turista Asocio »La Naturamikoj« r.a.

Landa Ligo Badeno

Alvoko de Waldkirch

Naturamikoj 2000:
nature *natura!*

Nacia estas la politika agado, internaciaj estas ties socialaj kaj politikaj sekvoj.

Pro tio naciaj ŝtatoj kaj aliancoj ne rajtas pli longe iri siajn proprajn vojojn.

La industria ŝtatoj de la tero ne rajtas plu vivi je la kostoj de la landoj de la Tria Mondo, ekzistas nur >>Unu Mondo<< por ni ĉiuj.

Ni bezonas interpopolan komunumon, kiu agas demokratie, ekologie kaj sociale kaj kiu anstataŭigas perforton kaj militon per toleremo kaj paco.

En la malnova mondo inter Eŭfrato kaj Tigriso ekkreskis antaŭ jarmiloj unuaj kulturoj de la homaro.

El tiu spirita, praktika kaj arta origino ekestis multaj radikoj de la kulturoj en Eŭropo.

Sed en Eŭropo ankaŭ troviĝas radikoj de detruo de kulturo kaj naturo.

Ni en Eŭropo havas la ekonomiajn kaj teknologiajn kapablojn por forlasi la vojon de la memdetruo.

Ni Naturamikoj sentas nin tradicie ligitaj al la interpopola agado.

Pro tio ni volas kontribui al tio, ke ĉie ekkresku homoj kaj naturamika konscio.

Tutmonda kaj tuteca pensado kaj loka agado estas la direktiloj en la tempo sur la vojo al la >>Tria Jarmilo<<.

KONFERENCO DE LA BADENAJ NATURAMIKOJ Gravaj decidoj en Waldkirch

Dum la konferenco de la badenaj Naturamikoj, la 11an/12an de majo en Waldkirch, suda Nigra Arbaro ĉe Frajburgo, oni konstatis, ke la Naturamikoj estas firme ligitaj al la demokratia socialismo kaj ke jam ek de la 20aj jaroj de nia jarcento ili estas sur la naturprotektanta vojo.

Pli ol 200 delegitoj decidis la "Alvokon de Waldkirch", kiu pritraktas bazajn eldirojn, aktivaĵojn kaj celojn de la badenaj Naturamikoj.

Granda deziro estas, ke multaj homoj subtenu kaj agu laŭ la "Alvoko de Waldkirch".

Lothar Eckert, Germanio

~~~~~

Naturamikoj agadas ...

Ni Naturamikoj volas

mondvastan partnerecon inter la popoloj, en kiu milita perforto ne plu estas rimedo de la politiko. Naciismo, persekuto, subpremo kaj la produktado de ekstermaj armiloj estas kondamnendaj.

Ni Naturamikoj volas

mondvastan socialan respondecon por la homoj en la Tria Mondo kaj en Orienteŭropo.

Ni Naturamikoj volas

medie kaj sociale akomoditan manieron de la produktado, kiu celas protekton de la vivbazoj.

Pro tio ni serĉas la kunlaboron kun ĉiuj homoj, kiuj naturlige, pace kaj home pensadas kaj agadas.

Pro tio ni helpas ĉe la refondaj laboroj de la iam malpermesataj naturamikaj grupoj en meza kaj orienta Eŭropo.

Pro tio ni konsideras niajn domojn kiel lokoj de internaciaj renkontiĝoj.

Pro tio ni faras translimajn partnerecojn.

Pro tio ni konstruas niajn domojn laŭ ekologiaj principoj.

Pro tio ni volas sociale akomoditan kaj naturamikan turismon.

Pro tio ni postulas de ĉiuj politikaj respondeculoj realigi tiujn celojn de la Naturamikoj.

Ĉar en ĉiuj tempoj konscio kaj spirita protesto estis la sekvoj de ekkono kaj bazo de la agado.

... por vivinda estonteco

PRI LA KONCEPTO DE RICECO EN LINGVISTIKO

Tre ofte, esperantistoj, diskutante kun kontraŭuloj, aŭdas tiun argumenton: "Esperanto estas **malriĉa** lingvo kompare kun la franca, angla..." (laŭ la nacia lingvo de la kontraŭulo).

Ni studos tiun argumenton laŭ tri vidpunktoj: Realeco, Kreebleco, Utiligebleco.

REALECO

Por la plimulto de la oponentoj al E^o, kiuj, plej ofte, **nenion scias** pri la problemo, E^o estas kreita de **unu** homo. Tiel ĝi estis... tiel ĝi ankoraŭ estas. Fakte la realeco estas tute alia.

1 = ZAMENHOF **ne kreis** la lingvon: li simple proponis kadron, programon; same kiel hodiaŭ scienca malkovro plej ofte, ne mirakle fontas el cerbo de izolita scienculo, sed estas la rezulto de la laboro de deoj, centoj da serĉantoj el diversaj landoj.

Same, esperanto, simpla **programo**, riĉiĝis de la **kreaĵoj** de milionoj da utiligantoj el la tuta mondo.

2 = La **ciferoj** reliefigas tiun realecon:

- 912 radikoj en 1887
- 15 000 kaj eĉ pli, hodiaŭ.

...ne enkalkulante **pli ol 160 leksikonoj** kourante **pli ol 50 specialaĵoj** (teknikaj, sciencaj, artaj, ktp).

3 = Tiu **riĉiĝo**, kiu havas siajn fontojn en milionoj da homoj apartenantaj al landoj, kiuj posedas civilizaciojn, morojn, religiojn, kutimojn, klimatojn, florojn, faŭnojn, pejzaĝojn... **malsimilajn, estas nekomparebla!** Kiu alia lingvo povus depostuli **similan riĉecon?** Neniu alia povas pretendi tiel ampleksajn fontojn de riĉiĝo.

4 = Krome, tiuj sennombraj nuancoj estis **ne tradukitaj sed kreitaj** en Esperanto, de tiuj kiuj plej **intime** konas tiujn nuancojn, kiuj apartenas al ilia propra lingvo, al ilia propra sentebleco.

Kiu alia lingvo povas pretendi al tiel fidela riĉiĝo?

KREEBLECO

Franca lingvo estas ofte konsiderata kiel riĉa lingvo. Sur ĝi, do, ni bazos niajn komparojn. Ofte la Francoj plendas pri la invado de la franca lingvo pere de **anglismoj**. Sed kiom el ili kuraĝis konstati ke inter la diversaj faktoroj, kiuj povas komprenigi tiun problemon, la fakto ke franca lingvo **ne kapablas** krei la vortojn, kiuj ĝi bezonas, estas netransirebla: simple ĉar **ĝia strukturo** ne permesas tion!

Ni prenu kelkajn ekzemplojn:

Kvankam de kelkaj jaroj la profesora profesio fariĝis pli kaj pli **virina**, franca lingvo ne kapablis krei vorton korespondante al la moderna kaj aktuala situacio.

Tio estigas neniun problemon por Esperanto, kiu, **tuj, kreas** la necesan vorton: "**profesorino**." Tute same estas por: "**juĝistino, urbestrino, inĝenierino, ministrino, ktp**"

Centojn da ekzemploj ni povus tiel trovi.

UTILIGEBLECO

Daŭrigu ni nian komparon kun la franca lingvo:

1 = La fama vortaro "**Grand Larousse**" en dek volumoj entenas **pli ol 200 000** vortojn.

2 = Alia vortaro: "**Trésor de la langue française** plurajn **centojn da miloj** da vortoj kaj plurajn **milionojn** da uzoj... sed...

... la studo pri **oftecoj** (de uzado de vortoj en lingvo parolata aŭ skribata) montras ke:

a - la **4000 pli uzataj vortoj** reprezentas pli ol **97,5%** de la vortoj utiligataj de la Francoj.

b - tio, do, klare montras, ke **malpli ol 1%** de la riĉeco de la lingvo estas utiligita!...

Al kio, do, al kiu, do utilas tiu **mirinda riĉeco?**

Al **nenio, al neniu**, ĉar ĝi **ne estas utiligebla!** KIAL DO TIU NEUTILIGEBLECO?... Ĉefe ĉar la franca lingvo estas vera haoso, vera jungalo, en kiu eĉ la **plej klera** ne sukcesas orientiĝi.

Faru tiun eksperimenton:

Post klarigo de kelkaj vortoj en esperanto, petu ni, de klera Franco, la francan tradukon de vortoj tiel simplaj kiel "**ĉasa, kata, ŝafa, fratina**"

Vi tuj konstatos, ke la respondo ne venas rapide eĉ se ĝi venas!

Kial? tutsimple ĉar, en la franca, la **radikoj** de caso, kato, safo kaj frato havas **nenian rilaton**, nek **similecon** kun tiu de casa, kata, safa kaj fratina (*chasse/cynégétique, chat/félin, mouton/ovin, frère/sestral...*).

Provu denove kun... **ĉevalejo, azenejo, kapreĵo, anasejo, anserejo...**". Tiam vi konstatos ke, se la unua vorto estas -relative- trovita (*écurie*), la sekvantaj restos sen respondo, tutsimple ĉar... **ili ne ekzistas** en franca lingvo! Tutsimple ĉar, **male de Esperanto**, franca lingvo **ne kapablas** krei la vortojn necesajn por nomi la plej ordinaraĵojn de la ĉiutaga vivo!

RIĈECO JE LA SERVO DE ĈIUJ

La granda diferenco inter Esperanto kaj la aliaj lingvoj kuŝas tie: dank' al ĝia strukturo, la senlima riĉeco de Esperanto estas je la **dispono de ĉiuj**, de la plej modesta gis la plej kulturita uzanto. Riĉeco disponebla:

- **pasive**, ĉar facile komprenebla, ĉu skribe, ĉu buŝe.
- **aktive**, ĉar, por ĉiuj nuancoj, **nova vorto povas esti facile kreita**.

KONKLUDE

Konklude ni rajtas diri ke, se la obstinaj kontraŭuloj de Esperanto havus minimumon da scienca konscio, ili **studus** problemon antaŭ ol juĝi... sed, bedaŭrinde, ili kontentiĝas rediri **falsajn evidentecojn** centfoje aŭditaj kaj neniam kontrolitaj.

Se estus alie, ili devus agnoski, ke neniu lingvo povas fieri posedi tiel vastan riĉecon kiel Esperanto. Eble iam tio okazos? Oni devas neniam malesperi!

POUR UN ESPERANTISTE
LA "JOURNEE DU LIVRE"
DURE TOUTE L'ANNEE!

LIBRO-SERVO
12, Rue E. d'Orves
F-54490 PIENNES

Kio estas Esperantisto, kiu **nek** aĉetas librojn kaj **nek** legas? Jes, kia esperantisto li estas?

☆ Via libro-servo proponas al vi kelkajn novaĵojn kaj malnovaĵojn...

uz-modo :

Simpla mendo-poŝtkarto.
Baldaŭa libropakaĵo
kun interna fakturo via
kaj danko anticipa
pro via pago tuja!

1 = Tibor SEKEJL - "Giambo Rafiki" - 73 F

Tibor Sekejl, esploristo, ĵurnalisto, etnografo, verkisto de pli ol 20 libroj, montras ĉi-tie siajn multifacetajn profesiajn spertojn, kaj tiun plenkoran homecon en la internaciaj rilatoj, kiu estis lia plej evidenta karakterizo.

2 = André WECKMANN - "La ronkanta avo", en traduko de Edmond Ludwig - 25 F
Eldonita de nia Orientfranca Esperanto-Federacio. Rakonto por infanoj, lerte skribita, perfekte tradukita. Nia unua eldonajo, ne la lasta... sed iom da pacienco!

3 = Gates - "La septaga murdenigmo" - 35 F

La verva kaj kolorita stilo de tiuj romantipoj ebligas asimili kaj manipuli nian lingvon plezurmaniere. La krim-evento de ĉi-tiu verko daŭras evidente sep tagojn! Bele skribita, kun enigmo bone kaj ĝisfine ŝpinita!

4 = Claude PIRON - "Dankon Amiko!" - 35 F

Mallonga romano por tiuj, kiuj finlernis la unuagradan kurson. En perfekta, simpla, belsona Esperanto, de la aŭtoro de la "Ĉu...?"-romanoj, de "Gerda malaperis", de "Lasu min labori plu".

Tiuj kvar titoloj, eltiritaj el nia libro-katalogo, kiu entenas pli ol 200 titoloj, do por ĉiuj legogustoj, legodeziroj, legoplezuroj.

Ne lasu tiun ripetatan "libro-tago" sen aĉeti Esperanto-libron!

.... Via libro-servisto
Roger DEGRELLE

P.-S°: Pri la libroj anoncotaj, kelkaj prezoj ŝanĝiĝis... (Tiu sencesa prezoŝanĝiĝo estas daŭre senŝanĝa!...). Jen ekzemple:

"Lasu min paroli plu": 60 F - "Gerda malaperis": 22 F
Denove havebla: "Saluton-Esperanto aŭtodidakte": 76 F

☆☆☆☆☆

Rondelo de la "libro-tago"

*Jen denove libro-tago
Por legplezur' kaj monmalŝpar'
Ĉu ne bonas, ke en ĉi-jar'
Vi aĉetu sen zigzago*

*... Bonan libron por propago
De la internacia var'!
Jen denove libro-tago
Por legplezur' kaj monmalŝpar'!*

*Kaj sub nia verda flago
Al konstruo de la homar'
Alvenos kun la ĝojdeklar'
La tujmono de la pago (1)
Dum denova libro-tago.*

*(1) ĉar ĉiu poeto bona
nur estas proleto... mona!*

*Roger Degrelle
1991 / 10 / 23*

☆☆☆

C'est à répondre à cette interrogation que s'est attaché **Claude PIRON**, avec une érudition, une compétence et une clarté qui font de son exposé un véritable régal pour l'esprit. Il offre à tous les espérantistes convaincus, mais à qui font défaut, généralement, les compétences linguistiques nécessaires, des arguments et des informations limpides, précises, irréfutables.

LANGUE ISOLANTE

Le lecteur découvre, avec un mélange d'étonnement et d'admiration, que Zamenhof, bien que ne possédant que des langues flexionnelles, a su redécouvrir tout ce qui fait la valeur et les grandes qualités des langues isolantes comme **le chinois**:

= une très grande **régularité** (et donc **simplicité**)
 = une **fécondité** extraordinaire dans la possibilité qu'elle donne...

- de composer des mots, et donc...
- de nuancer, à l'infini, **toutes** les expressions de la pensée, ceci avec le **minimum** d'appel à la mémoire, et le **maximum** de recours à l'**intelligence** et à la **créativité**.

LANGUE AGGLUTINANTE

Il montre aussi que, bien que fondamentalement langue isolante (du type "chinois") l'Espéranto n'est pas sans parenté avec les langues **agglutinantes** (type "japonais", "hongrois...") par la clarté avec laquelle est mise en évidence la **structure grammaticale** de la phrase.

Cette brochure porte le n°12 d'une série fort intéressante "ESPERANTO-DOKUMENTOJ" à laquelle il est possible de s'abonner: 10 numéros pour 130F

*****

Materiel à votre disposition:

- Vous pouvez vous procurer les affichettes éditées par notre Fédération avec 5 textes différents au format de 20x5,5 cm et de couleurs différentes, par exemple:

ESPERANTO

Votre deuxième langue !

Prix franco: 15 affichettes à 5 F   40 affichettes à 9 F

- Ont également un grand succès des **Cartes de visites** qui présentent succinctement l'Espéranto. On y trouve l'adresse de l'UFE et un espace blanc vous permet de personnaliser votre envoi: Prix franco: 8 cartes 9 F,   20 cartes 17 F

Figurent également à notre catalogue les livres suivants:

- **Lexique Fondamental** Espéranto-Français de R. Léger 112 pages. Prix franco: 18 F
- **Amuzaj dialogoj en Esperanto** de A.Lienhardt. Troisième édition, non illustrée mais avec traduction en chinois. 140 pages comportant 20 dialogues humoristiques et 850 questions et réponses. Prix franco: 28 F
- **Facilaj dialogoj en Esperanto** de A.Lienhardt. 12 dialogues vivants en Espéranto et en français, pour apprendre rapidement à parler la langue internationale. Nombreuses questions et réponses didactiques complémentaires. Prix franco: le livret 34 F la cassette d'accompagnement 36 F
- **Amuzaj legolibro en Esperanto** de A.Lienhardt. 100 histoires drôles et 2000 questions/réponses, qui permettent aux débutants d'apprendre facilement à parler l'espéranto. 2 cassettes d'accompagnement comportent l'enregistrement des 100 histoires. Prix franco: le livre 55 F   la cassette 36 F

Veuillez passer vos commandes à: S-ro André GROSSMANN, 5, rue des Pyrénées, 68390 BALDERSHEIM. Fédération de l'Est pour l'Espéranto - CCP 1997-72 V Nancy

*****

DANKON al David kaj Patricia GREINER, kiuj donacis al nia federacia kaso 496,20F. Tiu monsumo kolektiĝis okaze de ilia geedziĝo. David estas la filo de nia daŭra kunlaboranto Gérard GREINER, en 54-FOUG.

*****

AUTRES CARACTERISTIQUES

1 = Indo-européen, l'Espéranto ne l'est (contrairement à ce qu'on pense généralement), que par quelques traits particuliers (accord **au pluriel** et à l'**accusatif** des adjectifs par exemple).

2 = Slave, l'Espéranto l'est incontestablement, et Claude PIRON le prouve abondamment, tant par l'ordre des mots que par le **style**, la **syntaxe** et par bien d'autres aspects encore.

3 = Germanique et Roman, l'E° l'est par sa phonétique et la forme des mots.

4 = Ce n'est que dans son apparence superficielle, par l'**origine de ses radicaux** que l'E° semble se rattacher essentiellement aux **langues occidentales**.

Et c'est, en général, sur cette seule apparence, qu'est jugé le degré d'internationalité de l'Espéranto. Ce qui montre à quel point ceux qui le jugent péremptoirement (et avec quelle condescendance souvent) ne réalisent pas que, ce faisant, ils donnent une démonstration consternante et du peu de sérieux de leur propos.

Voici donc une brochure de référence que tout espérantiste se doit de posséder dans sa bibliothèque.

Jean MARIN

"L'Espéranto, langue européenne ou asiatique?"
 Claude PIRON - 35 pages - format 15x21 - 10F + frais d'envoi 20% à UFE.

notre service de correspondance "à la carte"

Créé sous l'égide de l'Association Universelle d'Espéranto (U.E.A.) il y a plusieurs décennies, le KORESPOND-SERVO MONDSKALA (K.S.M.) a connu d'emblée un grand succès.

Il s'agit en effet d'un système original d'appariement entre espérantophones désireux d'entretenir d'abord des relations épistolaires en Langue Internationale sur des thèmes précis et dans des pays bien définis.

Chaque personne intéressée rédige une "fiche signalétique" qui concerne bien sûr le demandeur mais qui contient une sorte de "silhouette-robot" du correspondant à contacter. Ce document, inséré dans un ordinateur est confronté à un stock de fiches mises précédemment "en mémoire", susceptible de mettre à jour celle qui se rapproche le plus des désirs exprimés de part et d'autre...

Ce service unique en son genre reçoit chaque jour des demandes de correspondance émanant de tous pays.

Ni atentigas la uzontojn de nia tutmonda servo pri la **ek de nun** nepre simpligita kaj uzenda adreso:

K. S. M.
BP 6
F-55000 LONGEVILLE-en-BARROIS

Nepre uzu ĝin, tia kia ĝi estas (siglo... BP...)

Grave: multaj petintoj redaktis sian adreson tiel mallegeble (eĉ foje per cirila alfabeto!), ke KSM tute ne kapablis elkriptigi ĝin. Sekve la letero restis nepritraktata! Do, vian adreson skribu prefere **preslitere** kaj nepre per latina alfabeto!

KOTIZOJ kaj ABONOJ 1992

Jen vi havas inter viaj manoj la lastan numeron de La Informilo por 1991, per ĝi, finiĝas via abono por ĉi-jaro. Tre verŝajne vi ŝatas ĝian enhavon, kaj grave taksas la klopodojn faritajn por ĝia eldonado. Certe vi daŭre deziras ricevi ĝin, ankaŭ en 1992. Jen alvenis la momento por pagi vian jar-abonon al La Informilo por 1992. Bonvolu fari tion senprokraste, vi tiel faciligos la laboron de nia kasisto, kaj forigos la riskon ne regule ricevi La Informilon.

Vi atentu, ke via kotizo pagita al UFE neniam entenas la abonon al La Informilo. Sed vi iĝas aŭtomate membro de nia federacio, kondiĉe ke vi loĝas sur la federacia teritorio (departementoj 54 55 57 67 68 88) aŭ en apudaj landlimaj regionoj. Se via adreso estas ekster tiuj regionoj, aŭ se vi ne intencas aliĝi al UFE, bonvolu sam-okaze pagi vian federacian kotizon je 25 FF por iĝi aŭ resti federacia membro. Profitu tiun okazon por menciigi vian eventualan adres-ŝanĝon.

Aparte vi trovos la tarifojn de la UFE/UEA-kotizoj, kiujn vi bonvolu rekte pagi al UFE helpe de la aliĝilo, kiun ricevis ĉiuj ĉi-jaraj membroj. Sed vi neniam pagu la abonon al La Informilo al UFE. Tio estus perdita mono, kaj postulus vana interŝanĝo de leteroj.

	Jaroj:	1992	1993
- Abono al La Informilo por enlandaj adresoj		45 FF	45 FF
- Abono al La Informilo por eksterlando		18 Rpk aŭ	57 FF
- Federacia kotizo		25 FF	26 FF
- Bankkostoj, se vi pagas per bankĉeko el eksterlando		20 FF	20 FF

Bonvolu ĝiri la koncernan sumon al la poŝtĉekkonto de nia Federacio:

FÉDÉRATION CULTURELLE DE L'EST POUR L'ESPÉRANTO PĈK 1997 72W NANCY

Aŭ rekte per bankĉeko al nia adreso: S-ro André GROSSMANN, 5, rue des Pyrénées, 68390 BALDERSHEIM, Francio

Nos cotisations 1992

Vous venez de recevoir, pour l'année 1991, votre dernier bulletin d'information sur l'Espéranto, **LA INFORMILO**. Vous avez sans doute apprécié son contenu et vous désirez continuer à le recevoir régulièrement (4 numéros par an) pour 1992. A cet effet nous vous présentons ci-dessous les différentes cotisations 1992 et nous vous invitons à les payer dès maintenant.

Nous espérons vivement vous retrouver parmi nos abonnés ou nos membres!

Nous vous recommandons vivement de choisir votre cotisation à partir de la catégorie 3. Ce faisant, vous apportez votre adhésion et votre soutien à l'UNION FRANÇAISE POUR L'ESPERANTO, association qui agit sur le plan national, tant dans le domaine de l'information en général que dans celui des relations avec les instances officielles. Vous concevez aisément que son efficacité et sa crédibilité dépendent essentiellement du nombre de ses adhérents.

COMMENT PAYER VOS COTISATIONS ET VOTRE ABONNEMENT

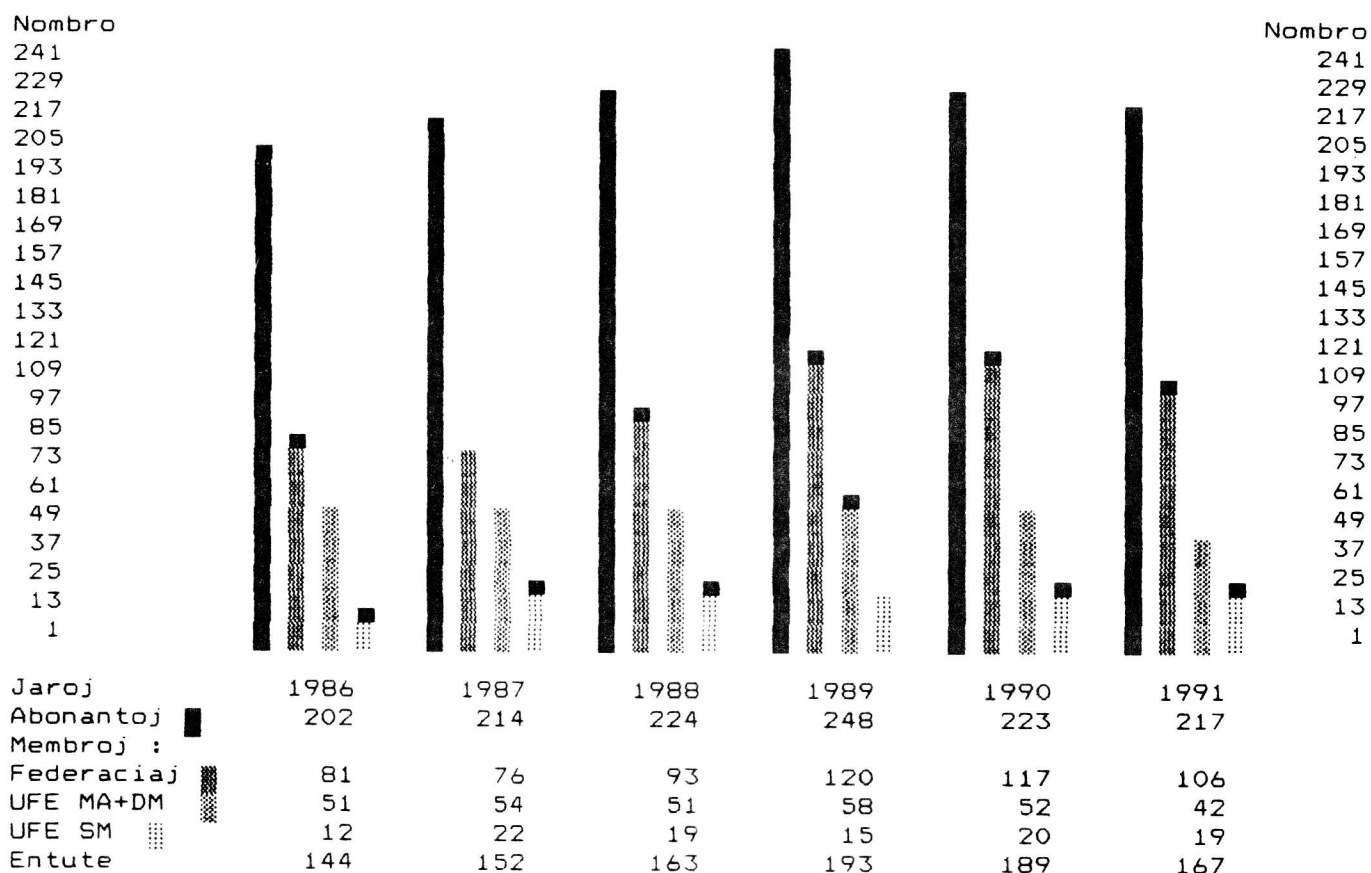
- 1/ Les cotisations à l'UFE et à l'UEA, (catégorie 3 et 4, colonnes encadrées) sont à payer directement à UFE, 4bis, rue de la Cerisaie, 75004 PARIS - CCP: 855 35 D PARIS, en y joignant le bulletin d'adhésion, que vous avez reçu en tant que membre 1991 de l'UFE, sinon celui que vous trouverez dans ce numéro. Votre adhésion à notre Fédération est comprise dans les cotisations de l'UFE si votre adresse se trouve dans les départements 54 55 57 67 68 88. Par contre l'abonnement à LA INFORMILO est à payer à notre Fédération, mais jamais à l'UFE.
- 2/ La cotisation à la FÉDÉRATION CULTURELLE DE L'EST POUR L'ESPERANTO ainsi que l'abonnement à LA INFORMILO sont à payer:
  - = de préférence par virement postal à FÉDÉRATION CULTURELLE DE L'EST POUR L'ESPERANTO
CCP 1997 72W NANCY (pratique et sans frais)
  - = par chèque bancaire à l'ordre de cette même fédération, mais adressé à notre trésorier:
S-ro André GROSSMANN, 5, rue des Pyrénées, 68390 BALDERSHEIM.
  - = Profitez de votre paiement pour mentionner tout changement ou correction d'adresse. Une adresse différente sur un chèque n'est pas considérée comme nouvelle adresse.
- 3/ Exceptionnellement, les membres du Groupe de Strasbourg sont priés de verser leur cotisation au CENTRE CULTUREL ESPERANTO, CCP: 49917 STRASBOURG, en y ajoutant leur cotisation au groupe local (20 F), ou directement à leur trésorier, B. REIFFSTECK, 4, rue de Neuchâtel, 67000 STRASBOURG. Joindre votre bulletin d'adhésion spécifique pour les cotisations de l'UFE.

Cat. TABLEAU DES COTISATIONS 1992

Cat.	cotis.	abonnem. Informilo
1 = abonnement simple à La INFORMILO		45 F
2 = adhésion simple à la FÉDÉRATION CULT. DE L'EST		
* membre fédéral avec abonnement à La INFORMILO	25 F	+ 45 F
* membre fédéral sans abonnement à La INFORMILO pour les autres membres de la famille par exemple	25 F	
3 = adhésion à la FÉDÉRATION et à l'U.F.E.		
* membre simple	140 F	+ 45 F
* membre actif JEFO moins de 30 ans au 01.10.91	100 F	+ 45 F
* membre actif JEFO Etudiant, chômeur, scolaire, militaire	65 F	+ 45 F
* membre actif UFE avec la revue de l'UFE, "FRANCA ESPERANTISTO"	250 F	+ 45 F
* membre actif UFE conjoint	130 F	
4 = adhésion à la FÉDÉRATION + U.F.E. + U.E.A.		
* membre individuel reçoit "F.E." + guide de l'UEA	295 F	+ 45 F
* membre individuel reçoit "F.E." + annuaire de UEA + (revue KONTAKTO, si moins de 30 ans)	355 F	+ 45 F
* membre individuel reçoit "F.E." + annuaire de UEA + revue mensuelle ESPERANTO + (KONTAKTO, si moins de 30 ans)	510 F	+ 45 F

IMPORTANT

- 1 - Les nouveaux adhérents recevront par courrier séparé leur(s) carte(s) de membre à la Fédération, à l'UFE, à l'UEA, selon les cotisations payées ainsi qu'un exemplaire des statuts de notre Fédération.
- 2 - Les autres membres trouveront dans le bulletin La Informilo, qui suit l'enregistrement de leurs cotisations, les coupons de l'année 1992, à coller sur les cartes de membre respectives. Les membres de l'UEA y trouveront également les coupons 1992 donnant droit au service des délégués mondiaux dont les adresses se trouvent dans l'annuaire de l'UEA.
- 3 - Les membres de l'Enseignement, payant leur cotisation de l'UFE, sont invités à mentionner leur profession; ils seront ainsi inscrits d'office au GROUPE DES EDUCATEURS ESPERANTISTES GEE.
- 4 - Les jeunes de moins de 30 ans au 01.10.91, payant leur cotisation de l'UFE ou de JEFO, voudront bien mentionner leur date de naissance; ils seront ainsi inscrits d'office à l'ORGANISATION DE LA JEUNESSE ESPERANTISTE FRANÇAISE JEFO et recevront alors en plus la revue Koncize et le bulletin interne national JEFO informas. Ils auront droit de vote au Comité de JEFO.

NIAJ STATISTIKOJ

Jam de 6 jaroj mi uzas mian Atari-komputoron por administri la federaciajn kotizojn kaj abonojn. Ĉi-jare mi programis novan grafikon, kiu montras laŭ la jaroj la nombrojn da abonantoj kaj membroj. Bonvolu trovi ĉi-supre per tiu grafiko, kiel en tiuj lastaj 6 jaroj progresis kaj malprogresis niaj abonantoj kaj membroj.

Diversaj konkludoj estas fareblaj. Mia espero, atingi pli ol 250 abonantojn, ne realiĝis. La jaro 1989 aspektas kiel la plej sukcesa. Ĉu la postaj malprogresoj estas nur provizoraj, ĉu la ondo refoje altiĝos? Ni esperu tion. La nombro da membroj preskaŭ paralele progresas kaj malprogresas kiel la abonantoj. Ni esperu, ke tio estas nur ondo, kiu post la malleviĝo, denove releviĝas. Sed vi ĉiuj povas influi tiun ondon, pagante sen-prokraste viajn kotizon kaj abonon por 1992 kaj instigante aliajn same fari. Dankon pro via kontribuo.

A. Grossmann

ABONU KAJ VIVIGU NIAJN PRESAĴOJN!...

(peradas UFE, 4bis, Rue de la Cerisaie, 75004 PARIS)

Brita Esperantisto (6 numeroj)	100	La Juna Amiko (Int. lerneja revuo) (4 numeroj)	36
Bulgara Esperantisto	100	La Kancerkliniko (por 5 numeroj)	115
Dia Regno (11 numeroj)	65	Lingvaj problemoj Lingvo Planado	190
Dua Jarcento (Bult. Internacia Muzeo Wien)	100	Literatura Foiro (6 numeroj)	165
Ekumenismo	60	Literaturaj numeroj de Franca Esperantisto	
El Popola Ĉinio (1 jaro NUR -12 numeroj)	150		po 3 60
Enigma (krucvortoj kaj similaĵ - 4 numeroj)			po 1 25
Esperanto (por ne Membro-Abonantoj de UEA) 11 numeroj	155	Monato (12 numeroj)	185
Esperanto-Actualités (en français) pour 5 ans	170	Monato aerpoŝte	230
Esperanto-dokumentoj (en la angla, franca, aŭ esp.)	130	- La Jaro (poŝkalendaro de Monato)	24,50
Franca Esperantisto (por ne aktivaj UFE-membroj)		Rok'Gazet (4 numeroj)	100
(10 numeroj jare)	160	Simpozio (2 numeroj jare)	60
Franca Katolika Espero	40	Verda Lupeo / Fenikso	60
Heroldo de Esperanto (16 numeroj jare)	144		
Heroldo aerpoŝte (konsilinde)	169	Aboni geomikojn el nepagipovaj landoj ankaŭ eblas pere de UFE	
Kontakto (por ne TEJO-membroj)	60		
Kulturaj Kajeroj (4 numeroj)	70		

? U distra angelo

-- "SILAB"-ENIGMO --

Pere de la ĉi-subaj alfabete ordigitaj vorteroj malkovru vortojn, kies difino troviĝas dekstre. La du krucumitaj kolumnoj, vertikale legataj, elformas proverbon.

ab ala an an ar ban co dio do do do el er ia im is ka ko ko kon kon kor lan lo me mo no no no ob pe pet pos pta rar ru ru sar so sol sti te to to to tr tri tri um ur var vi

- 1 + - - + - - - - plenakordo
- 2 + - - + - - - - alŝtata "ŝuldo"
- 3 + - - + - - - - muzo de l' astronomio
- 4 + - - + - - - - mildigi ies ĉagrenon
- 5 + - - + - - - - ondokaptilo
- 6 + - - + - - - - itala humanisto
- 7 + - - + - - - - maldelikata, vulgara
- 8 + - - + - - - - paŝtista paradizo
- 9 + - - + - - - - jardato ligata al la suno
- 10 + - - + - - - - muzikilo
- 11 + - - + - - - - ŝtofa ornamaĵo
- 12 + - - + - - - - monumento
- 13 + - - + - - - - fajroproduktaĵo
- 14 + - - + - - - - malagrable subita
- 15 + - - + - - - - germana regiono
- 16 + - - + - - - - mardio
- 17 + - - + - - - - specio de mustelo

☆☆

JARFINA KONKURSO

Al la 3 unuaj solvontoj de la 2 enigmoj (laŭ la stampano-dato sur la koverto) ni donace sendos libron. Bonvolu adresi viajn solvojn al:

"La Informilo"
5, Chemin de Blamecourt
F-55000 BAR-le-DUC

☆☆

-- KRUCVORT-ENIGMO --

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
1																											
2																											
3																											
4																											
5																											
6																											
7																											
8																											
9																											
10																											
11																											
12																											
13																											
14																											
15																											
16																											
17																											
18																											

HORIZONTALE

- 1 asigni ion al iu - teknika laborejo - aparta kapablo.
- 2 tre laŭte voĉumi(r) - maljuna - elektroproduktilo(r) - finjara festo - specifa kapablo en iu fakto(r).
- 3 legomo - ekzistoverbo - instrumentaro(r) - mondoparto.
- 4 monafa robo(r) - daŭre renaskiĝanta birdo - vestaĵo.
- 5 artiklo - demandvorto - premomezurilo - preni kiel rimedon - muziknoto.
- 6 sufikso - nedifina adjektivo - prilabori felon(r) - anserbleki(r) - numeralo - prepozicio.
- 7 atomnumero 53 - rilata al astro - krea imagipovo - natria karbonato.
- 8 homloĝejo - legomo(r) - grasaĵo(r) - dikega voĉmaniere.
- 9 ĉefurbo(r) - numeralo - sufikso.
- 10 hispankuraĝinstigo - malnova mezurunuo(r) - batrako(r).
- 11 malplezuri pro neokupiteco - rilate al humura teatraĵeto - tre trafa malsameco - aromaĵo(r).
- 12 lumigilo(r) - nemateria esenco(r) - fikтивaj punktolinioj de surtera premo - virina antaŭnomo.
- 13 prepozicio - verbofinaĵo - adjektivita sufikso - monato(r) - ujo(fonet.) - konjunkcio.
- 14 metalo(r) - monprunti ion dum difinita tempo - eltiraĵo - adverbo - litero.
- 15 kolparto - familiano - senharmonia sono.
- 16 insekto - enparka pado - surpriziĝmaniere - teksaĵpeco.
- 17 esti en probabla kondiĉo(r) - fiŝkaptilo - jarparto - arbo (inverse) - ronĝi(r).
- 18 ornama deo - dise observata kaj renkontata.
- 2 adev verbo - elektrodo - mambesto(r) - eta frukto(r).
- 3 kurba ostoj - ludo - neinerta.
- 4 demandvorto - laŭ uzo profita(r).
- 5 prefikso - pejorativadjektivo - astro(r) - adverbo.
- 6 sufikso - prefikso - voĉduono - nedifina pronomo - verbofinaĵo.
- 7 objekto de la penso - kapoprotektilo(r).
- 8 fungoĉelo - artiklo - korpoparto.
- 9 loĝanto de soveta respubliko.
- 10 eksterigi sian kapablon - korpoparto - laŭ maniero de azia lando - adverbo en malordo.
- 11 ŝafonomatopeo - blinde fervora al doktrino - parto de radio.
- 12 sufikso - prepozicio - salmokapo - komenco de iktero.
- 13 fluvo - litero - glitbreto(r) - elektra veturilo.
- 14 sufikso - parto de imposto - prepozicio - teniĝo antaŭ pentristo(r) - prefikso - sufikso.
- 15 maniero veturi sur bataalkampo - prezentanta klaran aspekton - iom da nobleco - irmaniero de akvobirdo(adv.).
- 16 kapo de otario - spasme kaj brue elspiri(r) - kulturcentro (siglo) - ŝtoneca tavolo(fonet.).
- 17 litero - grafiko(r) - litero - sundio.
- 18 sin direkti al - verda insulo en dezerto - papago - maldura(r).
- 19 festoj - tempoparto - homkoro - hispana fluvo.
- 21 alta konstruaĵo - verbo por d'Aboville.
- 22 prepozicio - bufkapo - unua muziknoto - tukopeco.
- 23 parto de loto - sufikso - prepozicio - verbofinaĵo.
- 24 litero - kuirilo.
- 25 vizaĵo parto - muzikilo - legomo(r).
- 26 numeralo - grupiĝoj de ŝtatoj - malpuraĵo(r).
- 27 divano - sufikso - ekscitiĝa zorgo.

segnaĵo - labiaco - fluganta besteto. **VERTIKALE** 1 kreskiĝoj de rapideco - litero - dise observata kaj renkontata. 2 adev verbo - elektrodo - mambesto(r) - eta frukto(r). 3 kurba ostoj - ludo - neinerta. 4 demandvorto - laŭ uzo profita(r). 5 prefikso - pejorativadjektivo - astro(r) - adverbo. 6 sufikso - prefikso - voĉduono - nedifina pronomo - verbofinaĵo. 7 objekto de la penso - kapoprotektilo(r). 8 fungoĉelo - artiklo - korpoparto. 9 loĝanto de soveta respubliko. 10 eksterigi sian kapablon - korpoparto - laŭ maniero de azia lando - adverbo en malordo. 11 ŝafonomatopeo - blinde fervora al doktrino - parto de radio. 12 sufikso - prepozicio - salmokapo - komenco de iktero. 13 fluvo - litero - glitbreto(r) - elektra veturilo. 14 sufikso - parto de imposto - prepozicio - teniĝo antaŭ pentristo(r) - prefikso - sufikso. 15 maniero veturi sur bataalkampo - prezentanta klaran aspekton - iom da nobleco - irmaniero de akvobirdo(adv.). 16 kapo de otario - spasme kaj brue elspiri(r) - kulturcentro (siglo) - ŝtoneca tavolo(fonet.). 17 litero - grafiko(r) - litero - sundio. 18 sin direkti al - verda insulo en dezerto - papago - maldura(r). 19 festoj - tempoparto - homkoro - hispana fluvo. 21 alta konstruaĵo - verbo por d'Aboville. 22 prepozicio - bufkapo - unua muziknoto - tukopeco. 23 parto de loto - sufikso - prepozicio - verbofinaĵo. 24 litero - kuirilo. 25 vizaĵo parto - muzikilo - legomo(r). 26 numeralo - grupiĝoj de ŝtatoj - malpuraĵo(r). 27 divano - sufikso - ekscitiĝa zorgo.

SOLVOJ de la lastaj enigmoj (N° 75) - **Krucvortenigmo:** aristokratia sabato ro eden truto admon redukto brile otario krajon nod nordano nt altairo nt noa ŭa alfa takel tali ebe ol vei imponeco aids kanjono kolum oftalmoskopoj
"Silab"-enigmo: "plej bone ridas, kiu laste ridas"